

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

FF UM študijski program 2. stopnje

Filozofija

dvopredmetna pedagoška in dvopredmetna nepedagoška smer

UČNI NAČRTI PREDMETOV

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Analiza klasičnih filozofskih besedil
Course title:	Classical philosophical text-analysis

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2nd	3rd

izbirni/Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Boris Vezjak

Nosilec predmeta / Lecturer:

slovenski / Slovene

slovenski / Slovene

Jeziki / Predavanja /

Languages:

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Vsebinsko se predmet loteva bralne analize klasičnih filozofskih besedil od antike do novega veka. Ob tem obravnava osnovno informacijo o avtorju, še posebej glede na obdobje, v katerem je nastalo besedilo. Prav tako je poudarek na filozofskem pomenu besedila v okvirju avtorjevega dela. Študente se navaja, da so pozorni na naslednje sklope: (1) obravnavo konteksta filozofskega dela v konkretni zgodovinski situaciji; (2) iskanje osnovnih tez: vsako besedilo nas želi prepričati z določeno filozofsko trditvijo ali »resnico«; (3) argumentacijo: metode, ki jih uporablja nek filozof, se razlikujejo, toda večinoma jih lahko izrazimo v obliki logičnega argumenta.

Content (Syllabus outline):

The course texts covers reading and discussion of the most decisive texts from the ancient philosophy to the modern times. During the course a brief background information on the author will be given, specifically concentrating on the period in which the text was written. Also the philosophical significance of the text in the framework of the author's philosophical work will be accentuated. Students have to pay attention to the following issues: (1) considering the context: philosophical writing arises from a concrete historical setting; (2) identifying central theses: each philosophical text is intended to convince us of the truth of particular propositions; (3) locating arguments: methods employed to support philosophical theses can differ widely, but most of them will be expressed one of the forms of logical argument.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Obvezna literatura:

Platon, Parmenid, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004. [Izbrana poglavja / selected chapters]
Platon, Država, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004. [Izbrana poglavja / selected chapters]
Aristotel, Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska matica, Ljubljana 1994. [Izbrana poglavja / selected chapters]
Aristotel, Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999. [Izbrana poglavja / selected chapters]
Aristotel, *O duši*, prevedel Valentin Kalan, Slovenska matica, Ljubljana 1993. [Izbrana poglavja / selected chapters]

Dodatna neobvezna literatura:

A.A. Long & D.N. Sedley, *The Hellenistic Philosophers*, Cambridge University Press, Cambridge 1987.
Epiktet, Izbrane diatribe in priročnik, Študentska založba, Ljubljana 2000.
Porfirij, Uvod, *Filozofski vestnik* (25) 2004, str. 7-29.
Boetij, *Filozofsko-teološki traktati*, ZRC SAZU, Ljubljana 1999.
Tomaž Akvinski, *Izbrani filozofski spisi*, Družina, Ljubljana 1999.
R. Descartes, *Meditacije*, Slovenska matica, Ljubljana 2004.
R. Descartes, *Razprava o metodi*, Slovenska matica, Ljubljana 1957.
B. Spinoza, *Etika*, Slovenska matica, Ljubljana 2004.
G. W. Leibniz, *Izbrani filozofski spisi*, Slovenska matica, Ljubljana 2004.
J. Locke, *O človeškem razumu*, Slovenska matica, Ljubljana 1924-25.
D. Hume, *Raziskovanje človeškega razuma*, Slovenska matica, Ljubljana 1974.

Cilji in kompetence:

preučevanje širokega spektra filozofskih vprašanj na podlagi analize teksta;

- samostojna interpretacija filozofskih del;
- učenje raziskovalnih spretnosti glede iskanja virov in njihove učinkovite uporabe;
- navajanje na metodološko in kritično branje besedil, določanje argumentov in njihovo primerjanje;
-

Objectives and competences:

- to qualify students for studying a range of philosophical questions in depth;
- to interpret autonomously philosophical texts;
- to teach the research skills of finding appropriate sources and using them effectively;
- to introducing to critical reading, extracting arguments and comparing different views on the same question;

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj klasičnih besedil, pa tudi ključnih filozofskih argumentov. Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost razpravljati o poglavitnih temah pri filozofskih klasičnih avtorjih. Sposobnost skrbne interpretacije, branja in primerjave različnih filozofskih argumentov. Sposobnost najti in razumeti filozofske koncepte in ideje v besedilu.	Knowledge and Understanding: Student gains knowledge of basic philosophical issues tackled in basic philosophical texts as well as the key philosophical arguments. Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others. Transferable/Key Skills and other attributes: Ability to discuss some major topics in philosophical authors. Ability for careful interpretation, reading and comparison of variety of arguments. Ability to find and comprehend philosophical concepts and ideas in the text.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.	The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.
---	---

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit 60 %	60	Written exam: 60 %
Predstavitev seminarskega referata 20 %	20	Presentation of a student paper: 20 %
Aktivno sodelovanje pri pouku 20 %	20	Active participation in class: 20 %

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Sokratska učena nevednost na dan filozofije. V: ŠIMENC, Marjan (ur.), VEZJAK, Boris (ur.). *Svetovni dan filozofije : filozofsko mišljenje v praksi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2018. Str. 95-102. ISBN 978-961-270-289-2. [COBISS.SI-ID [24317192](#)]

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). *Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID [69143811](#)]

VEZJAK, Boris. Vladarji in njihov odnos do filozofije : nekaj opomb k njeni javni obravnavi. *Dialogi*. 2019, letn. 55, št. 3/4, str. 126-137, ilustr. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24938760](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta: Analiza klasičnih filozofskih besedil
Course title: Classical philosophical text-analysis

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1st	1 st

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15		SV 15	LV RV		120	5

Nosilec predmeta / Course coordinator:

Boris Vezjak,

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski / Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Content (syllabus outline):

Vsebinsko se predmet loteva bralne analize klasičnih filozofskih besedil od antike do novega veka. Ob tem obravnava osnovno informacijo o avtorju, še posebej glede na obdobje, v katerem je nastalo besedilo. Prav tako je poudarek na filozofskem pomenu besedila v okvirju avtorjevega dela. Študente se navaja, da so pozorni na naslednje sklope: (1) obravnavo konteksta filozofskega dela v konkretni zgodovinski situaciji; (2) iskanje osnovnih tez: vsako besedilo nas želi prepričati z določeno filozofsko trditvijo ali »resnico«; (3) argumentacijo: metode, ki jih uporablja nek filozof, se razlikujejo, toda večinoma jih lahko izrazimo v obliki logičnega argumenta. Filozofi eksplicitno ali implicitno ponujajo premise, ki jih imajo za resnične, nato pa iz njih bolj ali manj pravilno izpeljujejo sklepe, do katerih se želijo dokopati; (4) iskanje povezav: besedila se med sabo navezujejo v tradiciji ali pri istem avtorju.	The course texts covers reading and discussion of the most decisive texts from the ancient philosophy to the modern times. During the course a brief background information on the author will be given, specifically concentrating on the period in which the text was written. Also the philosophical significance of the text in the framework of the author's philosophical work will be accentuated. Students have to pay attention to the following issues: (1) considering the context: philosophical writing arises from a concrete historical setting; (2) identifying central theses: each philosophical text is intended to convince us of the truth of particular propositions; (3) locating arguments: methods employed to support philosophical theses can differ widely, but most of them will be expressed one of the forms of logical argument. The philosopher will (explicitly or implicitly) offer premises that are clearly true and then claim that a sound inference from these premises leads inexorably to the desired conclusion.; (4) searching for connections: since these texts occur within a tradition, they are often directly related to each other.
--	---

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Obvezna literatura:

Platon, Parmenid, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004.

Platon, Država, v: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004.

Aristotel, Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska matica, Ljubljana 1994.

Aristotel, Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999.

Aristotel, O duši, prevedel Valentin Kalan, Slovenska matica, Ljubljana 1993.

Dodatna neobvezna literatura:

A.A. Long & D.N. Sedley, The Hellenistic Philosophers, Cambridge University Press, Cambridge 1987.

Epiktet, Izbrane diatribe in priročnik, Študentska založba, Ljubljana 2000.

Porfirij, Uvod, Filozofski vestnik (25) 2004, str. 7-29.

Boetij, Filozofsko-teološki traktati, ZRC SAZU, Ljubljana 1999.

Tomaž Akvinski, Izbrani filozofski spisi, Družina, Ljubljana 1999.

R. Descartes, Meditacije, Slovenska matica, Ljubljana 2004.

R. Descartes, Razprava o metodi, Slovenska matica, Ljubljana 1957.

B. Spinoza, Etika, Slovenska matica, Ljubljana 2004.

G. W. Leibniz, Izbrani filozofski spisi, Slovenska matica, Ljubljana 2004.

J. Locke, O človeškem razumu, Slovenska matica, Ljubljana 1924-25.

D. Hume, Raziskovanje človeškega razuma, Slovenska matica, Ljubljana 1974.

Cilji in kompetence:

- preučevanje širokega spektra filozofskih vprašanj na podlagi analize teksta;
- samostojna interpretacija filozofskih del;
- učenje raziskovalnih spretnosti glede iskanja virov in njihove učinkovite uporabe;
- navajanje na metodološko in kritično branje besedil, določanje argumentov in njihovo primerjanje;
- navajanje na pisanje seminarja, ki bo prepričljiv v ekspoziciji in argumentaciji

Objectives and competences:

- to qualify students for studying a range of philosophical questions in depth;
- to interpret autonomously philosophical texts;
- to teach the research skills of finding appropriate sources and using them effectively;
- to introducing to critical reading, extracting arguments and comparing different views on the same question;
- to teach students to write essays that are effective in exposition and argument.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj klasičnih besedil, pa tudi ključnih filozofskih argumentov.

Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student gains knowledge of basic philosophical issues tackled in basic philosophical texts as well as the key philosophical arguments.

Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost razpravljati o poglavitnih temah pri filozofskih klasičnih avtorjih. Sposobnost skrbne interpretacije, branja in primerjave različnih filozofskih argumentov. Sposobnost najti in razumeti filozofske koncepte in ideje v besedilu.	Transferable/Key Skills and other attributes: Ability to discuss some major topics in philosophical authors. Ability for careful interpretation, reading and comparison of variety of arguments. Ability to find and comprehend philosophical concepts and ideas in the text.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le na formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Share (in %)	Assessment methods:
Pisni izpit.	50 %	Oral exam
Predstavitev dveh referatov.	30 %	Presentation of two student papers
Aktivna udeležba pri predavanjih in vajah.	20 %	Active participation in class.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). *Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID [69143811](#)]

VEZJAK, Boris. Sokratska učena nevednost na dan filozofije. V: ŠIMENC, Marjan (ur.), VEZJAK, Boris (ur.). *Svetovni dan filozofije : filozofsko mišljenje v praksi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2018. Str. 95-102. ISBN 978-961-270-289-2. [COBISS.SI-ID [24317192](#)]

VEZJAK, Boris. Vladarji in njihov odnos do filozofije : nekaj opomb k njeni javni obravnavi. *Dialogi*. 2019, letn. 55, št. 3/4, str. 126-137, ilustr. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24938760](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Didaktika filozofije 1
Course title:	Didactics of Philosophy 1 (Teaching methodology)

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
30				15 TV	45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Razmerje med specialno didaktiko in metodiko. - Dileme kurikularnega načrtovanja - Cilji, didaktična načela, razumevanje pouka filozofije kot predpogoj za pristop k vsebini in metodam poučevanja. - Konceptualna zasnova pouka filozofije - Tendence v poučevanju filozofije - Možnosti problemske zasnove pouka filozofija s poudarkom na filozofiji z otroki.

Content (Syllabus outline):

Didactic principles vs guidelines for teaching - Dilemmas of curricular design - Outcomes, didactic principles and understanding of philosophy as prerequisite for the content and methods. - Conceptual framework of teaching of philosophy. - Tendencies in teaching of philosophy. - Possibilities of problem-based teaching of philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Hymer, B. in Sutcliffe, R. (2017). Filozofija za otroke. Zelo kratek uvod. Ljubljana: Krtina.

Šuster, D. Filozofija za "začetnike", FNM, 2/96, str. 37-44.

Šimenc, M. (2002). Filozofija za otroke: osnovni elementi programa. *FNM (Filozofija na maturi)*. 2002 1-4. Ljubljana: RIC.

Lipman, M. (1996) Razvijanje filozofskega dialoga. V: *Filozofija v šoli*, Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996. Str. 100-116.

Čitanke: Etična raziskovanja; čitanka Harijeva raziskovanja, čitanki Liza, Marko. Ljubljana: Krtina.

Aktualna izbrana poglavja oziroma članki.

Cilji in kompetence:

Študente in študentke uvesti v temeljne predpostavke poučevanja filozofije s teoretičnega vidika ter jih postopno uvajati v prakso poučevanja, se pravi v razvijanje elementov filozofskega mišljenja, s poudarkom na filozofiji z otroki.

Objectives and competences:

The aim of the course is to introduce students into basic theoretical concepts as well as into practice of teaching, i.e. into development of basic philosophical skills.

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za: - poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo - vpogled na pouk iz didaktične meta-perspektive - konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja - povezovanje teorije in izkušnje

Intended learning outcomes:

At the end of the course students are expected to demonstrate: - Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. - Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. To pomeni postopnost uvajanja teoretskih konceptov, ki izidejo iz izkušnje. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. This means gradual introduction of theoretical concepts which arise from experience. Regular presence and active participation is therefore necessary.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Sprotno preverjanje:		
- Kolokvij	40	- Mid-term exam 1
- Sprotno preverjanje napredka v posameznih poskusnih nastopih, hospitacijah, pripravi in refleksijah	40	- Continuing assessment at each stage
- ustni izpit.	20	- an oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutrovič*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Didaktika filozofije 2
Course title:	Didactics of Philosophy 2 (teaching methodology)

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15				15 TV	120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

- Od koncepta do izvedbe.
- Filozofska diskusija kot razvijanje elementov filozofskega mišljenja.
- Razmerje: Vsebina, struktura, proces.
- Spoznava različnih taksonomij.
- Spoznava obveznih in izbirnih predmetov v Osnovni šoli, ki so predmet poučevanja profesorja filozofije.

Content (Syllabus outline):

- From design to performance -Philosophical discussion as the process of developing the elements of philosophical thought
- Content, structure, process
- Different taxonomies of learning objectives.
- Familiarity with compulsory and optional subjects in Primary School, which are the subject of teaching by the professor of philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Šimenc, M. (2018). Prispevki k didaktiki filozofije. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

Banjac, M. Šipuš, K. (ur.). Aktivno državljanstvo v srednji šoli. Ljubljana: ZRS. (Izbrana poglavja)

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. Analiza : časopis za kritično misel. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID 69764962]

Pfister, J. (2011) Didaktika filozofije. V: FNM, 2011, 1/2. Str. 6-19.

Učni načrti relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov v osnovni šoli.

Obstoječi učbeniki in gradiva (članki, poglavja monografij) relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov v osnovni šoli

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti, vključno z zmožnostjo njenega utemeljevanja.

Introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching, including reflection, conceptualisation and justification of their teaching practice.

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za:

- zasnovano in izvedbo pouka, ki bo omogočal realizacijo ciljev iz kataloga relevantnih predmetov v osnovni šoli v skladu s kriteriji ocenjevanja,
- obvladovanje vseh posameznih elementov iz kriterijev kataloga,
- vpogled na pouk iz didaktične meta-perspektive
- konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja
- teoretsko utemeljevanje procesa in vsebine svoje pedagoške dejavnosti.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students will be expected to demonstrate:

- ability to design and perform teaching process which would follow to the realisation of prescribed learning objectives.
- mastery of all criteria from curriculum.
- Insight into and understanding of the teaching process from a meta-perspective.
- ability to conceptualise the teaching process with appropriate intervening.
- ability of theoretical justification of his (her) teaching practice.

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. To pomeni postopnost uvajanja teoretskih konceptov, ki izidejo iz izkušnje. Nastopi in hospitacije v okviru mikro-poučevanja niso končni produkt ampak proces učenja in postopnost napredovanja. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. This means gradual introduction of theoretical concepts which arise from experience. Short 10' performances or micro-teaching are not the goal in itself but the process of learning and opportunity for gradual advancement. Regular presence and active participation is therefore necessary.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Sprotno preverjanje napredka v posameznih nastopih mikropoučevanja, oddane refleksije in priprave in ocenjevanje dosežene ravni na koncu. Ustni izpit, ki obsega teorijo in izkušnjo iz zaključnega nastopa..	50	Continuing assessment at each stage.
	50	An oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Didaktika filozofije 3
Course title:	Didactics of Philosophy 3 (teaching methodology)

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
30				15 TV	45	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Didaktika filozofije 2. Pogoj za pristop k izpitu je uspešno opravljen nastop na osnovni šoli.

Prerequisites:

Didactics of Philosophy 2. The requirement before the exam is successful teaching practice in elementary school.

Vsebina:

- Filozofska diskusija kot razvijanje elementov filozofskega mišljenja
- Razmerje: Vsebina, struktura, proces
- Esej kot preverjanje doseženih rezultatov
- Kriteriji ocenjevanja
- Možnosti taksonomij

Content (Syllabus outline):

- Philosophical discussion as the process of developing the elements of philosophical thought
- Content, structure, process
- Essay as assessment of achievements
- Assessment criteria
- Different taxonomies of learning objectives

Temeljni literatura in viri / Readings:

Predmetni izpitni katalog za maturo: Filozofija, Ljubljana: Republiški izpitni center, 1993 – 2006 in naprej...

Šimenc, M. (2018). Nove prakse filozofije.

Filozofija na maturi. Ljubljana: Republiški izpitni center.

Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Aktualni članki in poglavja monografij.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študente in študentke za izvajanje gimnazijskega predmeta filozofija s posebnim poudarkom na pripravi dijakov za maturo (modul C). To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti, vključno z zmožnostjo njenega utemeljevanja.

Objectives and competences:

To prepare student to work independently in philosophy classroom with special emphasis on preparing pupils for baccalaureate (module C), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching, including reflection, conceptualisation and justification of their teaching practice

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za:

- obvladovanje vseh posameznih elementov iz kriterijev kataloga,
- vpogled na pouk iz didaktične meta-perspektive,
- konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja,
- teoretsko utemeljevanje procesa in vsebine svoje pedagoške dejavnosti,
- primerjalno analizo teoretskih konceptov,
- pisanje eseja skladno z vsemi kriteriji ocenjevanja,
- Ocenjevanje eseja v skladu s kriteriji ocenjevanja,
- Mentorstvo pri pisanju esejev.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students will be expected to demonstrate:

- mastery of all criteria from curriculum.
- Insight into and understanding of the teaching process from a meta-perspective.
- ability to conceptualise the teaching process with appropriate intervening.
- ability of theoretical justification of his (her) teaching practice.
- ability of comparative analysis theoretical conceptions.
- Essay writing in accordance to assessment criteria
- Essay assessment and marking
- being successful to guide students in essay writing

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. To pomeni postopnost uvajanja teoretskih konceptov, ki izidejo iz izkušnje. Nastopi niso končni produkt ampak proces učenja in postopnost napredovanja. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. This means gradual introduction of theoretical concepts which arise from experience. Regular presence and active participation is, therefore, necessary.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

· kolokviji 3 (3x15 %)		· Written mid-term exams
· sprotno preverjanje napredka pri posameznih korakih mikro poučevanja,	45	· Continuing assessment at each stage of micro-teaching
· esej.	35	
	20	· Essay

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutrovič*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta:

Dileme spoznanja

Course title:

The Dilemmas of Knowledge

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Teacher Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial			Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15		SV	LV	RV			90	4
		15						

Nosilec predmeta / Course
coordinator:

Danilo Šuster

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski, Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for
performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Content (syllabus outline):

Sodobna spoznavna teorija obravnava pereča vprašanja, pomembna tako za posameznika kot družbo v celoti. Področja socialne epistemologije, politične epistemologije in aplicirane epistemologije nasploh naslavljajo aktualne teme kot so: perspektivnost spoznanja, pristranost, (ne)zaupanje, nestrinjanje, pričevanje, nevednost, teorije zarot, lažne novice, post-resnica, vloga strokovnjakov, epistemologija medmrežja, epistemologija in nepravilnost. Poseben poudarek je na znanstvenem spoznanju in njegovi družbeni vlogi. Predmet seznanja slušatelje tudi z aktualnimi pojmi epistemologije vrlin in hib, vključno z naprednimi tehnikami kritičnega mišljenja in aplicirane filozofije znanosti. Pri tem povezuje čisto teoretske, epistemološke vidike z družbeno in politično pomembnimi temami.	Contemporary epistemology addresses pressing issues of relevance to both the individual and society as a whole. The fields of social epistemology, political epistemology and applied epistemology in general deal with topics such as: the perspectivism of knowledge, bias, (dis)trust, disagreement, testimony, ignorance, conspiracy theories, fake news, post-truth, the role of experts, the epistemology of internet, epistemological injustice. Particular emphasis is placed on scientific knowledge and its social role. The course also introduces some basic concepts in the virtue/vice epistemology and includes advanced techniques of critical thinking and applied philosophy of science. In doing so, it links purely theoretical, epistemological approach with socially and politically relevant issues.
---	---

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Izbrana poglavja iz:

Cassam, Q. (2019). *Vices of the Mind: From the Intellectual to the Political*. Oxford: Oxford University Press.
Coady, D. & Chase, J. (ur.) (2018). *The Routledge Handbook of Applied Epistemology*. New York: Routledge.
Fricker, M. (idr.)(ur.) (2019). *The Routledge Handbook of Social Epistemology*. New York, USA: Routledge.
Gross, M. & McGoe, L. (ur.) (2022). *Routledge International Handbook of Ignorance Studies*. Taylor & Francis Group.
Grušovnik, T. (2020). *Hotena nevednost*. Ljubljana: Slovenska matica.
Hannon, M. & de Ridder, J. (ur.) (2021). *The Routledge Handbook of Political Epistemology*. New York: Routledge.
Kidd, I. (idr.)(ur.) (2020). *Vice Epistemology*. New York, NY: Routledge.
Lackey, J. (ur.) (2021). *Applied Epistemology*. Oxford: Oxford University Press.
Peels, R. & Blaauw, M. (ur.) (2016). *The Epistemic Dimensions of Ignorance*. New York: Cambridge University Press.
Pritchard, D. (idr.)(ur.) (2008). *Social Epistemology*. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Predmet uvaja v filozofska orodja za refleksijo in reševanje sodobnih dilem spoznanja:

- Nestrinjanje in spori
- Perspektivnost spoznanja
- Pristranost in predsodki
- Epistemologija pričevanja
- Nevednost
- Teorije zarot

Objectives and competences:

The course presents philosophical tools for the analysis of dilemmas and hot issues such as:

- Disagreement
- The perspectivism of knowledge
- Bias and prejudice
- Epistemology of testimony
- Ignorance
- Conspiracy theories

- Lažne novice - Post-resnica - (Ne)zaupanje do strokovnjakov - Epistemologija medmrežja - Epistemologija in nepravilnost Cilj predmeta je usposobljenost za kritično presojo virov in prenosa znanja, revizije prepričanj, uporabo orodij sodobne epistemologije v vsakdanji spoznavni praksi in interdisciplinarno povezovanje teh vsebin z drugimi področji filozofije in drugih ved pri raziskovanju perečih problemov spoznanja (kritično mišljenje, politična filozofija, etika, sociologija ...).	- Fake news - Post-truth - (Dis)trust of the experts - The epistemology of internet - Epistemological injustice The aim of the course is to enable students to critically assess the sources and transmission of knowledge, revision of beliefs, enable them to use the tools of contemporary epistemology in everyday practice and to interdisciplinary integrate these themes with other areas of philosophy and other disciplines (critical thinking, political philosophy, ethics, sociology, etc...)
---	--

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: - izkazati znanje o najnovejših temah socialne in aplicirane epistemologije, - povezati in posplošiti znanja iz različnih področij v analizi sodobnih dilem spoznanja; - kritično ovrednotiti socialne vire spoznanja, načine njegovega prenašanja, reprezentacije in revizije prepričanj, predvsem vlogo znanstvenega spoznanja; - aplicirati teoretska spoznanja na aktualne spoznavne dileme, s katerimi se srečuje.	Intended learning outcomes: Knowledge and Understanding At the end of the course the student will be able to: - demonstrate knowledge on some of the latest topics of social and applied epistemology; - relate and generalise knowledge from various fields in the analysis of vivid dilemmas of knowledge; - critically evaluate the social sources of knowledge, its transmission, representation and belief revision, especially the role of scientific knowledge; - apply theoretical reflection to actual epistemic dilemmas.
---	--

Metode poučevanja in učenja:

· Predavanja · Seminar · Domače naloge	· Lectures · Seminar · Homework assignments
--	---

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Share (in %)

Assessment methods:

ustni izpit	50	oral examination
krajši pisni seminar	40	written seminar (shorter)
aktivnost pri pouku	10	active participation in class

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, D. 2023. *Modalni katapult: uvod v filozofsko logiko*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, D. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center. [COBISS.SI-ID 97553153]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). *Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82.[COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta:	Dileme spoznanja
Course title:	The Dilemmas of Knowledge

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Option	2n d	3rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)

Obvezni/ Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15		SV 15	LV RV		120	5

Nosilec predmeta / Course
coordinator:

Danilo Šuster

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski, Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for
performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Content (syllabus outline):

Sodobna spoznavna teorija obravnava pereča vprašanja, pomembna tako za posameznika kot družbo v celoti. Področja socialne epistemologije, politične epistemologije in aplicirane epistemologije nasploh naslavljajo aktualne teme kot so: perspektivnost spoznanja, pristranost, (ne)zaupanje, nestrinjanje, pričevanje, nevednost, teorije zarot, lažne novice, post-resnica, vloga strokovnjakov, epistemologija medmrežja, epistemologija in nepravilnost. Poseben poudarek je na znanstvenem spoznanju in njegovi družbeni vlogi. Predmet seznanja slušatelje tudi z aktualnimi pojmi epistemologije vrlin in hib, vključno z naprednimi tehnikami kritičnega mišljenja in aplicirane filozofije znanosti. Pri tem povezuje čisto teoretske, epistemološke vidike z družbeno in politično pomembnimi temami.	Contemporary epistemology addresses pressing issues of relevance to both the individual and society as a whole. The fields of social epistemology, political epistemology and applied epistemology in general deal with topics such as: the perspectivism of knowledge, bias, (dis)trust, disagreement, testimony, ignorance, conspiracy theories, fake news, post-truth, the role of experts, the epistemology of internet, epistemological injustice. Particular emphasis is placed on scientific knowledge and its social role. The course also introduces some basic concepts in the virtue/vice epistemology and includes advanced techniques of critical thinking and applied philosophy of science. In doing so, it links purely theoretical, epistemological approach with socially and politically relevant issues.
---	---

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Izbrana poglavja iz:

Cassam, Q. (2019). *Vices of the Mind: From the Intellectual to the Political*. Oxford: Oxford University Press.
Coady, D. & Chase, J. (ur.) (2018). *The Routledge Handbook of Applied Epistemology*. New York: Routledge.
Fricker, M. (idr.)(ur.) (2019). *The Routledge Handbook of Social Epistemology*. New York, USA: Routledge.
Gross, M. & McGoe, L. (ur.) (2022). *Routledge International Handbook of Ignorance Studies*. Taylor & Francis Group.
Grušovnik, T. (2020). *Hotena nevednost*. Ljubljana: Slovenska matica.
Hannon, M. & de Ridder, J. (ur.) (2021). *The Routledge Handbook of Political Epistemology*. New York: Routledge.
Kidd, I. (idr.)(ur.) (2020). *Vice Epistemology*. New York, NY: Routledge.
Lackey, J. (ur.) (2021). *Applied Epistemology*. Oxford: Oxford University Press.
Peels, R. & Blaauw, M. (ur.) (2016). *The Epistemic Dimensions of Ignorance*. New York: Cambridge University Press.
Pritchard, D. (idr.)(ur.) (2008). *Social Epistemology*. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Predmet uvaja v filozofska orodja za refleksijo in reševanje sodobnih dilem spoznanja:

- Nestrinjanje in spori
- Perspektivnost spoznanja
- Pristranost in predsodki
- Epistemologija pričevanja
- Nevednost
- Teorije zarot

Objectives and competences:

The course presents philosophical tools for the analysis of dilemmas and hot issues such as:

- Disagreement
- The perspectivism of knowledge
- Bias and prejudice
- Epistemology of testimony
- Ignorance
- Conspiracy theories

- Lažne novice
- Post-resnica
- (Ne)zaupanje do strokovnjakov
- Epistemologija medmrežja
- Epistemologija in nepravilnost

Cilj predmeta je usposobljenost za kritično presojo virov in prenosa znanja, revizije prepričanj, uporabo orodij sodobne epistemologije v vsakdanji spoznavni praksi in interdisciplinarno povezovanje teh vsebin z drugimi področji filozofije in drugih ved pri raziskovanju perečih problemov spoznanja (kritično mišljenje, politična filozofija, etika, sociologija ...).

- Fake news
- Post-truth
- (Dis)trust of the experts
- The epistemology of internet
- Epistemological injustice

The aim of the course is to enable students to critically assess the sources and transmission of knowledge, revision of beliefs, enable them to use the tools of contemporary epistemology in everyday practice and to interdisciplinary integrate these themes with other areas of philosophy and other disciplines (critical thinking, political philosophy, ethics, sociology, etc...)

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- izkazati znanje o najnovejših temah socialne in aplicirane epistemologije,
- povezati in posplošiti znanja iz različnih področij v analizi sodobnih dilem spoznanja;
- kritično ovrednotiti socialne vire spoznanja, načine njegovega prenašanja, reprezentacije in revizije prepričanj, predvsem vlogo znanstvenega spoznanja;
- aplicirati teoretska spoznanja na aktualne spoznavne dileme, s katerimi se srečuje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding

At the end of the course the student will be able to:

- demonstrate knowledge on some of the latest topics of social and applied epistemology;
- relate and generalise knowledge from various fields in the analysis of vivid dilemmas of knowledge;
- critically evaluate the social sources of knowledge, its transmission, representation and belief revision, especially the role of scientific knowledge;
- apply theoretical reflection to actual epistemic dilemmas.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminar
- Domače naloge

- Lectures
- Seminar
- Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Share (in %)

Assessment methods:

ustni izpit	50	oral examination
daljši pisni seminar	40	written seminar (longer)
sodelovanje pri predavanjih in seminarju (krajša predstavitev)	10	collaboration in lectures and seminar (a shorter presentation)

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, D. 2023. *Modalni katapult: uvod v filozofsko logiko*. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, D. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center. [COBISS.SI-ID 97553153]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). *Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Etika vzgoje in izobraževanja

Course title: Ethical issues in education

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Teacher Training Option	1 st	2 nd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Friderik Klampfer

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Uvod. Filozofska etika kot poskus razumske utemeljitve norm obnašanja in meril moralne presoje. Splošna in posebne (uporabne) etike. Vloga in domet poklicnih etičnih kodeksov.
- Etika vzgoje in izobraževanja kot sistematična refleksija o moralnih plateh vzgojiteljskega in učiteljskega poklica.
- Posebnosti vzgojnega in izobraževalnega procesa. Značaj odnosa med vzgojiteljem/učiteljem in učenci/gojenci. Izvor(i) in domet učiteljeve avtoritete. Učiteljski in vzgojiteljski vzori.
- Moralne dileme v zvezi s šolskimi sistemi. (Utemeljitev obveznega šolanja. Pravica do izobrazbe – vsebina, temelj in domet. Instrumentalna in intrinzična vrednost znanja. Izobrazba med moralno pravico in ekonomsko kategorijo. Izobraževalni interes države. Pravica staršev do izbire šole. Argumenti za in proti javnim šolam. Libertarni, liberalni in komunitarni model javnega šolstva. Zasebno šolstvo in oblike dopustne državne podpore. Pravičen šolski sistem in enak dostop do izobrazbe. Šolnine, štipendije, študijski krediti in drugi afirmativni ukrepi.)
- Moralna vprašanja v zvezi z vzgojnimi in učnimi cilji in vsebinami (Kurikulum - cilji in smotri. Oblikovanje, razvoj, uresničevanje in ovrednotenje kurikula. Izzivi multikulturalnosti (Ali je v pluralni družbi mogoč konsenz o temeljnih vrednotah in vzgojnih ciljih?) Vzgojni ideali – razvijanje spretnosti, privziganje vrlin ali usposabljanje za avtonomno odločanje in ravnanje? Formalne vs. vsebinske vrednote. Vzgoja za vrednote: vzgoja in pouk za človekove pravice, etika in družba,

Content (Syllabus outline):

- Introduction. Philosophical ethics as a quest for rational grounding of norms of conduct and criteria of moral judgments. General and special (applied) ethics. The role and scope of professional codes of ethics.
- The ethics of education as a systematic reflection and justification of the teacher's everyday moral experience.
- Characteristic features of the educational process. The nature of the relation between the teacher and the pupil/student. Source and scope of the teacher's authority. Conceptions of ideal teacher.
- Moral dilemmas concerning school systems. (justification of compulsory primary education; the right to education – content, ground and scope; education between a moral right and an economic category; instrumental and intrinsic value of knowledge; the right of parents to school choice; the interest of the state in education; arguments for and against public/state schools; libertarian, liberal and communitarian models of public education; private schooling and the limits of legitimate financial support by the state; just school system and equal access to education; tuition fees, grants, student loans and other kinds of affirmative actions.)
- Moral dilemmas concerning the goal/aim and content of education (curriculum – goals and aims; composing, developing, implementing and evaluating the curriculum; the challenge of multiculturalism – can there be an agreement in a plural society on fundamental educational values and goals? Educational aims – from the development of market-oriented skills over the instillment of

pouk religije, okoljska vzgoja, spolna vzgoja, domoljubna vzgoja. Pojem in nevarnosti indoktrinacije. Vloga staršev pri določanju učnih vsebin – temelj in meje pravice staršev do vzgoje otrok v skladu z lastnim vrednostnim sistemom. Feinbergov pojem "pravice otroka do odprte prihodnosti" – poskus razumevanja in utemeljitve. • Moralne dileme v zvezi z vzgojnimi in učnimi metodami. (Pouk in spolna diskriminacija. Disciplina in kaznovanje. Telesna kazen. Načini ocenjevanja in vprašanje njihove pravičnosti. Selekcija, nivojski pouk, notranja in zunanja diferenciacija.) • Posebnosti izobraževanja odraslih in moralne dileme v zvezi z njim.	virtues to the promotion autonomy. Formal vs. substantial values. Promoting values in a classroom: religious classes, environmental classes, human rights classes, sex and moral education, civic education. The concept, and the risk, of indoctrination. The role of parents in determining the aims and the contents of education – grounds and limits of the parental right to raise their children according to their own conception of good; Feinberg's notion of 'the child's right to an open future' – interpretation and justification.) • Moral dilemmas concerning methods of education. (classroom activities and discrimination by sex; discipline and sanctions; corporal punishment; fairness/justice of different types of assessment and grading; achievement-based selection, leveled classes, internal and external differentiation.) • Characteristic features of adult education and some moral dilemmas arising from it.
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Gutmann Amy, *Demokratska vzgoja*, Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja, 2001.

Kodelja Zdenko, *O pravičnosti v izobraževanju*, Ljubljana: Založba Krtina, 2006.

Brighouse, H. & Swift, A., *Family Values. The Ethics of Parent-Child Relationships*. Princeton University Press, 2014.

Kazez, Jean, *The Philosophical Parent. Asking Hard Questions About Having and Raising Children*. Oxford University Press, 2017.

Brighouse Harry, *On Education*, London & New York: Routledge, 2006.

Caplan Bryan, *Against Education. Why the Education System Is a Waste of Time and Money*, Princeton: Princeton University Press, 2018.

Tillson John, *Children, Religion, and the Ethics of Influence*, Bloomsbury Publishing, 2019.

Mitja Sardoč, *Multikulturalizem – pro et contra. Enakost in različnost v vzgoji in izobraževanju*, Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2011.

McFall Michael T., *Licensing Parents. Family, State and Child Maltreatment*, Lexington Books, 2009.

Cilji in kompetence:

Predmet usposablja študente za samostojno moralno premišljanje, presojo in reševanje nekaterih osrednjih moralnih dilem in problemov vzgoje in izobraževanja tako v institucionalnem kot ne-institucionalnem okolju. Študente seznani s temeljnimi moralnimi pojmi, načeli in teorijami, s poudarkom na njihovi zmožnosti, da utemeljijo specifično pedagoške in edukativne norme, pravila, vrednote, vrline in ideale. Posebna pozornost je namenjena analizi širšega družbenega (političnega, ideološkega, kulturnega, gospodarskega,...) konteksta, ki usodno kroji izobraževalni sistem in izobraževalno politiko.

Objectives and competences:

The aim of the course is to improve the students' capacity for identifying, reflecting upon, and solving complex moral problems and dilemmas in education, both in- and out-side its usual institutional setting. Students will learn basic moral concepts, principles and theories and so become better able to formulate, justify and apply specifically pedagogical and educational norms, rules, values, virtues and ideals. Special emphasis is put on analyzing wider social (political, ideological, cultural, economical,...) determinants which influence the design and implementation of educational systems and policies.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku pouka bodo študenti

- obvladali temeljne moralne pojme, načela in teorije;
- sposobni bolje moralno presojati in reševati moralne probleme in dileme, značilne za edukativno prakso;
- znali razmišljati in razpravljati, na bolj dosleden, reflektiran in informiran način, o moralnih vidikih naše vsakodnevne edukativne prakse.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

By the end of the course the students should

- master basic moral concepts, principles and theories.
- be better able to judge complex educational issues from the moral point of view and to solve moral problems and dilemmas typical of educational settings
- be able to reflect upon, and discuss, in a more consistent, reflective and informed way, various moral aspects of current educational institutions and practices.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• problemsko zastavljena predavanja; • kritična analiza in interpretacija filozofskih argumentov; • zastavljanje vprašanj, kritično pretresanje zamisli, trditev in razlikovanj, • rekonstruiranje in ocena predstavljenih stališč, njihovih skritih podmen in nadaljnjih logičnih implikacij • iskanje nasprotnih primerov v obliki polnokrvnih scenarijev/zgodb	• problem-focused lectures; • critical analysis and interpretation of philosophical arguments; • asking questions, testing ideas and claims, drawing distinctions; • reconstruction and evaluation of conflicting views, their hidden assumptions and their further logical consequences; • use of thought-experiments and imagined scenarios as a way of testing general moral principles and theories.
---	--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	60%	Written exam
Predstavitev krajšega seminarskega referata	20%	Presentation of a short research paper
Prisotnost v seminarju in udeležba v razpravah	20%	Attendance and participation in class

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLAMPFER, Friderik. Euthanasia laws, slippery slopes, and (un)reasonable precaution. *Prolegomena : časopis za filozofiju*. 2019, god. 18, br. 2, str. 121-147. ISSN 1333-4395.

https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=345439, DOI: [10.26362/20190106](https://doi.org/10.26362/20190106).
[COBISS.SI-ID [15112195](#)]

KLAMPFER, Friderik. Moral thought-experiments, intuitions, and heuristics. *Croatian journal of philosophy*. 2018, vol. 18, no. 52, str. 133-160. ISSN 1333-1108. [COBISS.SI-ID [24032520](#)]

KLAMPFER, Friderik. Etične zadrege sodobne znanosti. *Dialogi*. 2018, letn. 54, št. 10, str. 30-61. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24384776](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Etika vzgoje in izobraževanja

Course title: Ethical issues in education

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major	2 nd	4 th

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Friderik Klampfer

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

- Uvod. Filozofska etika kot poskus razumske utemeljitve norm obnašanja in meril moralne presoje. Splošna in posebne (uporabne) etike. Vloga in domet poklicnih etičnih kodeksov.
- Etika vzgoje in izobraževanja kot sistematična refleksija o moralnih plateh vzgojiteljskega in učiteljskega poklica.
- Posebnosti vzgojnega in izobraževalnega procesa. Značaj odnosa med vzgojiteljem/učiteljem in učenci/gojenci. Izvor(i) in domet učiteljeve avtoritete. Učiteljski in vzgojiteljski vzori.
- Moralne dileme v zvezi s šolskimi sistemi. (Utemeljitev obveznega šolanja. Pravica do izobrazbe – vsebina, temelj in domet. Instrumentalna in intrinzična vrednost znanja. Izobrazba med moralno pravico in ekonomsko kategorijo. Izobraževalni interes države. Pravica staršev do izbire šole. Argumenti za in proti javnim šolam. Libertarni, liberalni in komunitarni model javnega šolstva. Zasebno šolstvo in oblike dopustne državne podpore. Pravičen šolski sistem in enak dostop do izobrazbe. Šolnine, štipendije, študijski krediti in drugi afirmativni ukrepi.)
- Moralna vprašanja v zvezi z vzgojnimi in učnimi cilji in vsebinami (Kurikulum - cilji in smotri. Oblikovanje, razvoj, uresničevanje in ovrednotenje kurikula. Izzivi multikulturalnosti - ali je v pluralni družbi mogoč konsenz o temeljnih vrednotah in vzgojnih ciljih? Vzgojni ideali – razvijanje spretnosti, privzganje vrlin ali usposabljanje za avtonomno odločanje in ravnanje? Formalne vs. vsebinske vrednote. Vzgoja za vrednote: vzgoja in pouk za človekove pravice, etika in družba, pouk religije, okoljska vzgoja, spolna vzgoja, domoljubna vzgoja. Pojem in nevarnosti indoktrinacije. Vloga staršev pri

Content (Syllabus outline):

- Introduction. Philosophical ethics as a quest for rational grounding of norms of conduct and criteria of moral judgments. General and special (applied) ethics. The role and scope of professional codes of ethics.
- The ethics of education as a systematic reflection and justification of the teacher's everyday moral experience.
- Characteristic features of the educational process. The nature of the relation between the teacher and the pupil/student. Source and scope of the teacher's authority. Conceptions of ideal teacher.
- Moral dilemmas concerning school systems. (justification of compulsory primary education; the right to education – content, ground and scope; education between a moral right and an economic category; instrumental and intrinsic value of knowledge; the right of parents to school choice; the interest of the state in education; arguments for and against public/state schools; libertarian, liberal and communitarian models of public education; private schooling and the limits of legitimate financial support by the state; just school system and equal access to education; tuition fees, grants, student loans and other kinds of affirmative actions.)
- Moral dilemmas concerning the goal/aim and content of education (curriculum – goals and aims; composing, developing, implementing and evaluating the curriculum; the challenge of multiculturalism – can there be an agreement in a plural society on fundamental educational values and goals? Educational aims between developing market-orientated skills, instilling virtues and promoting autonomy. Formal vs. substantial values. Promoting values in a classroom: religious classes, environmental

določanju učnih vsebin – temelj in meje pravice staršev do vzgoje otrok v skladu z lastnim vrednostnim sistemom. Feinbergov pojem "pravice otroka do odprte prihodnosti" – poskus razumevanja in utemeljitve.) • Moralne dileme v zvezi z vzgojnimi in učnimi metodami. (Pouk in spolna diskriminacija. Disciplina in kaznovanje. Telesna kazen. Načini ocenjevanja in vprašanje njihove pravičnosti. Selekcija, nivojski pouk, notranja in zunanja diferenciacija.) • Družbena odgovornost šole v luči lažje in težje prepoznavnih pojavnih oblik zatiranja, izkoriščanja, podrejanja, prevlade, zlorabe moči in položaja, diskriminacije, nesvobode. Individualno in strukturno nasilje v šolah. Ustrahovanje, medvrstniško nasilje. • Posebnosti izobraževanja odraslih in moralne dileme v zvezi z njim.	classes, human rights classes, sex and moral education, civic education. The concept, and the risk, of indoctrination. The role of parents in determining the aims and the contents of education – grounds and limits of the parental right to raise their children according to their own conception of good; Feinberg's notion of 'the child's right to an open future' – interpretation and justification.) • Moral dilemmas concerning methods of education. (classroom activities and discrimination by sex; discipline and sanctions; corporal punishment; fairness/justice of different types of assessment and grading; achievement-based selection, leveled classes, internal and external differentiation.) • Wider social responsibility of the schooling system in detecting and fighting forms of exploitation, subjection, domination, power abuse, discrimination, debilitating dependence, and so on. Individual and structural violence in schools. Bullying and peer violence. • Characteristic features of adult education and some moral dilemmas arising from it.
---	---

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Gutmann Amy, *Demokratska vzgoja*, Ljubljana: Slovensko društvo raziskovalcev šolskega polja, 2001.

Kodelja Zdenko, *O pravičnosti v izobraževanju*, Ljubljana: Založba Krtina, 2006.

Archard David & Mcleod Colin (ur.), *The Moral and Political Status of Children*, OUP, 2002.

Brighouse Harry, *On Education*, London & New York: Routledge, 2006.

Brighouse Harry & Swift Adam, *Family Values. The Ethics of Parent-Child Relationship*, Princeton & Oxford: Princeton University Press, 2014.

Caplan Bryan, *Against Education. Why the Education System Is a Waste of Time and Money*, Princeton: Princeton University Press, 2018.

Mitja Sardoč, *Multikulturalizem – pro et contra. Enakost in različnost v vzgoji in izobraževanju*, Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2011.

McFall Michael T., *Licensing Parents. Family, State and Child Maltreatment*, Lexington Books, 2009.

Tillson John, *Children, Religion, and the Ethics of Influence*, Bloomsbury Publishing, 2019.

Law Stephen, *The War For Children's Minds*. Routledge, 2006.

Kazen v šoli?, Ljubljana: Center RS za poklicno izobraževanje, 2011.

Bele knjige o vzgoji in izobraževanju (1995, 2011) in o predšolski vzgoji

Cilji in kompetence:

Predmet usposablja študente za samostojno moralno premišljanje, presojo in reševanje nekaterih osrednjih moralnih dilem in problemov vzgoje in izobraževanja tako v institucionalnem kot ne-institucionalnem okolju. Študente seznaja s temeljnimi moralnimi pojmi, načeli in teorijami, s poudarkom na njihovi zmožnosti, da utemeljijo specifično pedagoške in edukativne norme, pravila, vrednote, vrline in ideale. Posebna pozornost je namenjena analizi širšega družbenega (političnega, ideološkega, kulturnega, gospodarskega,...) konteksta, ki usodno kroji izobraževalni sistem in izobraževalno politiko.

Objectives and competences:

The aim of the course is to improve the students' capacity for identifying, reflecting upon, and solving complex moral problems and dilemmas in education, both in- and out-side its usual institutional setting. Students will learn basic moral concepts, principles and theories and so become better able to formulate, justify and apply specifically pedagogical and educational norms, rules, values, virtues and ideals. Special emphasis is put on analyzing wider social (political, ideological, cultural, economical,...) determinants which influence the design and implementation of educational systems and policies.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku pouka bodo študenti

- obvladali temeljne moralne pojme, načela in teorije;
- sposobni bolje moralno presojati in reševati moralne probleme in dileme, značilne za edukativno prakso;
- znali razmišljati in razpravljati, na bolj dosleden, reflektiran in informiran način, o moralnih vidikih naše vsakodnevne edukativne prakse.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

By the end of the course the students should

- master basic moral concepts, principles and theories.
- be better able to judge complex educational issues from the moral point of view and to solve moral problems and dilemmas typical of educational settings
- be able to reflect upon, and discuss, in a more consistent, reflective and informed way, various moral aspects of current educational institutions and practices.

Metode poučevanja in učenja:

• problemsko zastavljena predavanja; • kritična analiza in interpretacija filozofskih argumentov; • zastavljanje vprašanj, kritično pretresanje zamisli, trditev in razlikovanj, • rekonstruiranje in ocena predstavljenih stališč, njihovih skritih podmen in nadaljnjih logičnih implikacij • iskanje nasprotnih primerov v obliki polnokrvnih scenarijev/zgodb

Learning and teaching methods:

• problem-centred lectures; • critical analysis and interpretation of philosophical arguments; • asking questions, testing ideas and claims, drawing distinctions; • reconstruction and evaluation of conflicting views, their hidden assumptions and their further logical consequences; • use of thought-experiments and imagined scenarios as a way of testing general moral principles and theories.
--

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	50%	Written exam
Predstavitev dveh krajših seminarskih referatov	30%	Presentation of two short discussion papers
Prisotnost v seminarju in udeležba v razpravah	20%	Attendance and active participation in class

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. KLAMPFER, Friderik. 10 trdovratnih evtanazijskih mitov. *Analiza : časopis za kritično misel*. 2018, letn. 22, št. 2, str. 59-71. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [24384520](#)]
2. KLAMPFER, Friderik. Moral thought-experiments, intuitions, and heuristics. *Croatian journal of philosophy*. 2018, vol. 18, no. 52, str. 133-160. ISSN 1333-1108. [COBISS.SI-ID [24032520](#)], [SNIP]
3. KLAMPFER, Friderik. Etične zadrege sodobne znanosti. *Dialogi*. 2018, letn. 54, št. 10, str. 30-61. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24384776](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS**Predmet:** Feminizem – za in proti**Course title:** Feminism – pro et con**Študijski program in stopnja****Študijska smer****Letnik****Semester****Study programme and level****Study field****Academic year****Semester**

Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:**Predavanja****Seminar****Vaje****Klinične vaje****Druge oblike****Samost. delo****ECTS****Lectures****Seminar****Tutorial****work****študija****Individ. work**

15		15			120	5
----	--	----	--	--	-----	---

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /**Predavanja / Lectures:**

slovenski/Slovene

Languages:**Vaje / Tutorial:**

slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:**

Pogoji za vključitev: Jih ni.

Prerequisites: None.

Vsebina:

- Znanost in metafizika spolne razlike (biološki in družbeni spol). Dejanske in namišljene razlike med spoloma v razmišljanju, čustvovanju in obnašanju. Izvor in značaj spolne identitete.
- Feministična etika. Kritike univerzalističnega pojmovanja družbene pravičnosti. Spolna nadvlada. Spolno zatiranje. Spolna neenakost. Izkoriščanje po spolu. Opredmetenje žensk. Spolni predsodki in stereotipi. Učinki spolne nadvlade na področju človeške reprodukcije: abortus, materinstvo, pogodbeni nosečnost, nove reproduktivne tehnike in njihove širše družbene posledice.
- Feministična politična in socialna filozofija. Kritike klasičnih teorij pravičnosti, enakosti in svobode. Feministične alternative tradicionalnim družbenim ustanovam: zakonski zvezi, družini in družinskim vrednotam, tradicionalni delitvi dela, jurisprudenci in tradicionalnemu pojmovanju vloge zakonov, liberalni 'nevtralni' državi, ločnici med javno in zasebno sfero. Feminizem in politika priznanja. Žensko vprašanje in multikulturalizem. Feministični zagovori afirmativnih ukrepov.
- Različne vrste feminizmov
- Metafizični problemi v feminističnem polju
- Plodne navezave feministične misli na druga področja: ekologijo, znanost ...

Content (Syllabus outline):

- Science and metaphysics of sex/gender difference. Real and alleged differences in ways of thinking, feeling and behaving; sources and nature of sexual identity.
- Feminist ethics. Critiques of universalist/liberal accounts of social justice and their remedies for social injustices. Male domination. Sexual inequality. Sexual exploitation. Objectification of women. Gender prejudice and stereotyping. Effects of male domination in the domain of human reproduction: abortion, motherhood, surrogate motherhood, new reproductive techniques and their wider social impact.
- Feminist social and political philosophy. Criticism of liberal accounts of justice, equality and freedom. Feminist critiques of, and alternatives to, traditional social institutions: marriage, family and family values, division of work, jurisprudence and accounts of law, liberal ideal of a 'neutral' state, the idea of a public vs. private sphere feminism and the politics of recognition. Women issue and multiculturalism. Feminist defense of affirmative action.
- Various types of feminism (radical, socialist, liberal, psychoanalytic, French, multicultural, "Third Wave," etc.).
- Metaphysical problems and feminism
- Implications of feminist thought for other areas of research: ecology, science...

Temeljni literatura in viri / Readings:

Louann Brizendine: Ženski možgani, Ljubljana: Modrijan, 2009.

Jennifer M. Saul: Feminism. Issues and Arguments, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Simone de Beauvoir: Drugi spol, Ljubljana: Delta, 1999-2000.

J. Squires: Spol v politični teoriji. Ljubljana: Krtina, 2009.

Jennifer M. Saul: Feminism. Issues and Arguments, Oxford: Oxford University Press, 2003.

A.M. Jaggar & I.M. Young (ur.): A Companion to Feminist Philosophy, Oxford: Blackwell, 1998.

Martha Nussbaum: Sex and Social Justice, Oxford: Oxford University Press, 1999.

Aktualni članki in izbrana poglavja iz monografij.

Cilji in kompetence:

Predmet je namenjen seznanjanju študentov/-k s sodobnimi feminističnimi kritikami tradicionalne moralne, socialne in politične filozofije, zlasti očitku, da so v njih prevladujoče teme, kategorije, merila upravičenja, metode preučevanja in načini razmišljanja rezultat in odsev zgodovinske nadvlade moških nad ženskami.

Študenti/-ke imajo priložnost oceniti, kako utemeljene so zahteve feministk po alternativnih metodah raziskovanja in načinih razmišljanja ter pričakovanja, da se bomo le tako osvobodili duhov preteklosti in dokopali do pomembnih novih spoznanj.

Objectives and competences:

The course introduces students to contemporary feminist theory and practice. The emphasis is thereby placed on feminist critiques of traditional moral, social and political philosophy.

We will attempt a fair assessment of the feminist complaint that the choice of topics and categorial apparatus, standards of justification, research methods and ways of thinking clearly reveal distorting male bias and should therefore be revised, if not entirely abolished.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti naj bi bili sposobni:

- opisati, razumeti in poznati področje feminizma ter feministične filozofije;
- prepoznati in analizirati argumente ter probleme v feminističnih razpravah ter kritike le-teh;
- prepoznati in analizirati probleme v sodobni družbi, ki se nanašajo na (družbeno in biološko) spolno razlikovanje;
- kritično in samokritično presoјati.

Intended learning outcomes:

Students should be able to:

- describe, understand and know area of feminism and feminist philosophy;
- recognize and analyze arguments and problems in feminists discussions
- Recognize and analyze problems in contemporary society that are connected with sex and gender;
- Critical and self-critical assessment.

Metode poučevanja in učenja:

- kritično branje in analiza besedil
- usmerjana razprava
- projektno delo in domače naloge

Learning and teaching methods:

- critical reading and analysis of texts
- structured discussion
- project work and homework

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Sprotno preverjanje znanja: 4 domače naloge ali projektne naloge kolokvija Kolokvija se lahko nadomestita s pisnim izpitom, pri tem je nujni pogoj za pristop k pisnemu izpitu, 1 opravljen kolokvij in pozitivno ocenjeno sprotno preverjanje znanja.	40% 60%	Mid-term testing: - coursework, project, - 2 written mid-term exams A coursework/a project and one of the midterm exams must be assessed with a passing grade. Passing grades of all mid-term testing and coursework/project could count as the final grade.
--	-----------------------	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

1. GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]
2. BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/415/419/693-2>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]
3. VIČAR, Branka, GARTNER, Smiljana. Skriti kurikulum in epistemsko spolno umeščanje v izobraževalnih in raziskovalnih sistemih = The hidden curriculum and epistemic gender positioning in education and research systems. V: NATERER, Andrej (ur.). International Conference Education and Gender 2022 : [October 14th 2022, University of Maribor, Faculty of Arts, Maribor, Slovenia] : book of abstracts. 1st ed. Maribor: University of Maribor, University Press, 2022. Str. 17-18. ISBN 978-961-286-648-8. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/726/984/2517-1>. [COBISS.SI-ID [129677827](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija edukacije
Course title:	Philosophy of Education

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
	DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2 nd	3 rd
	Philosophy Double Major	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Tomaž Grušovnik

**Jeziki /
Languages:**

**Predavanja / Lectures:
Vaje / Tutorial:**

slovenski, Slovene

slovenski, Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

/

/

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Temeljni problemi filozofije izobraževanja
- Temeljni koncepti filozofije izobraževanja
- Modernizem in postmodernizem v izobraževanju.
- Aktualni problemi izobraževanja
- Iskanje predpostavk in implikacij.
- Izobraževanje in družbeni kontekst.

- Basic problems of philosophy of education
- Basic concepts of philosophy of education
- Modernism and postmodernism in education
- Recent issues in education
- Exploring assumptions and implications
- Education and social context

Temeljni literatura in viri / Readings:

Temeljna:

Dewey, John. Democracy and Education: An Introduction to the Philosophy of Education. New York: The Free Press, 1916.

Freire, Paulo. Pedagogika zatiranih. Ljubljana: Krtina, 2019.

Platon: Država.

Rousseau, Jean Jacques. Emile. (dostopno v elektronski verziji)

Cilji in kompetence:

Uvajanje študentk in študentov v poznavanje in razumevanje temeljnih idej filozofije izobraževanja iz tradicije in sodobnosti, ki naj služi kot podlaga za kritično refleksijo aktualnih problemov izobraževanja.

Objectives and competences:

The main AIM of the subject is to introduce students into knowledge and understanding of basic ideas of philosophy of education, which would serve as a ground for a critical reflection of current issues of education.

Predvideni študijski rezultati:

- Temeljno razumevanje glavnih filozofij izobraževanja.
- Izpostaviti in analizirati predpostavke izobraževalnih praks.
- Razviti zmožnost vživljanja v različne filozofske perspektive in poglede.
- Razviti zmožnost samostojnega mišljenja v analizi aktualnih problemov izobraževanja, ne pa zgolj nekritično prevzemati prevladujoče prakse in ideologije.
- Razviti svojo osebno filozofijo izobraževanja.

Intended learning outcomes:

Gain a basic understanding of major philosophies of education.
Expose and analyze underlying philosophical assumptions in educational practice.
Develop the ability to deal with a diversity of philosophical perspectives or points of view.
Develop the ability to think independently in analyzing current educational issues, instead of accepting uncritically the prevailing practice or ideology.
Develop a personal philosophy of education

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Seminarsko delo: obravnava aktualnih problemov in vprašanj izobraževanja na podlagi študija tekstov iz tradicije in sodobnosti.

Seminar work: elaboration of current issues of education on the basis of study of texts from the past and present.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Ocenjevanje seminarske naloge na podlagi izbire aktualnega problema v navezavi na teorijo.	100	Assessment of a coursework based on a chosen current issue related to appropriate theoretical ground.

Reference nosilca / Lecturer's references:

SPANNRING, Reingard, GRUŠOVNIK, Tomaž. Leaving the Meatrix? Transformative learning and denialism in the case of meat consumption. *Environmental education research*. 2019, vol. 25, iss. 8, str. 1190-1199. ISSN 1469-5871. [COBISS.SI-ID [1540240068](#)]

GRUŠOVNIK, Tomaž. Education and active ignorance. *Phainomena : [glasilo Fenomenološkega društva v Ljubljani]*. 2019, letn. 28, št. 110/111, str. 259-277. ISSN 1318-3362.

GRUŠOVNIK, Tomaž. Quality in higher education - a philosophical perspective. V: KOPAS-VUKAŠINOVIĆ, Emina (ur.), LEPIČNIK-VODOPIVEC, Jurka (ur.). *Innovative teaching models in the system of university education : opportunities, challenges and dilemmas*. Jagodina: University of Kragujevac, Faculty of Education; Koper: University of Primorska, Faculty of Education, 2018. Str. 9-22. ISBN 978-86-7604-173-2. [COBISS.SI-ID [1541115844](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija in psihoanaliza
Course title:	Philosophy and psychoanalysis

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Boris Vezjak

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

Predmet obravnava osnovne ideje psihoanalize, kot so nezavednost, seksualnost, nagon, fantazija, transfer, nevroza. Psihoanalitične ideje so obravnavane v kontekstu filozofske relevantnosti na način, da je dan poudarek etičnim, eksistencialnim, družbenim in kulturnim aspektom psihoanalitičnih klasikov, predvsem S. Freuda in C. G. Junga. Ob psihoanalitičnih teorijah so predstavljeni filozofi (npr. Nietzsche, Heidegger, Žižek) in njihov vpliv na psihoanalizo.

Content (Syllabus outline):

The course on Philosophy and psychoanalysis tackles central ideas of psychoanalysis, which include the unconscious, drive, sexuality, fantasy, transference, neurosis. These ideas are examined within the context of a philosophical inquiry, especially when dealing or illuminating ethical, existential, social and cultural questions. The course also covers a survey of different psychoanalytical theories, especially those of S. Freud and C. G. Jung, as well as philosophers with affinities or influence on the development of psychoanalytical concepts, e.g. Nietzsche, Heidegger or Žižek.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- S. Freud, Metapsihološki spisi, Škuc-FF, Ljubljana 1987.
- S. Freud, Nelagodje v kulturi, Gyrus, Ljubljana 2001.
- C. G. Jung, Arhepiti, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta. Katedra, Maribor 1995.
- M. Božovič (ur.), Filozofija skozi psihoanalizo, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana 1993.

Cilji in kompetence:

Poglavitni cilj je v vpeljavi študentov samostojno obravnavo in razumevanje ključnih psihoanalitičnih pojmov v navezavi na filozofska vprašanja. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj v psihoanalizi, kot tudi na analitično branje besedil.

Objectives and competences:

The main aim is to provide students the comprehension of key psychoanalytical terms in connection to philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues in psychoanalysis well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj področja psihoanalize, pa tudi ključnih psihoanalitičnih terminov. Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje. Sposobnost razpravljanja o velikih temah iz področja psihoanalize in njenih filozofskih podlagah.

Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih psihoanalitičnih stališč.

Intended learning outcomes:

Student gains knowledge of basic philosophical issues within the field of psychoanalysis as well as the key psychoanalytical terms. Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Ability to discuss some major topics in psychoanalysis or its philosophical background.
Ability for careful interpretations and comparison of variety of psychoanalytical views.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisniizpit.	60	Writtenexam.
Predstavitev seminarskega referata.	20	Presentationof a student paper.
Aktivna udeležba pri pouku.	20	Active participation in class.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Seksizem in mizoginija skozi psevdoznanstveni diskurz : medijski konteksti obravnave "napačnega spola". Javnost, ISSN 1318-3222, 2018, letn. 25, supl., str. S97-S113, [COBISS.SI-ID [24317448](#)]

VEZJAK, Boris. Znanost in logično mišljenje : razumevanje logičnih zmot pri otrocih. Analiza : časopis za kritično misel, ISSN 1408-2969, 2018, letn. 22, št. 3, str. 5-18. [COBISS.SI-ID [24461064](#)]

VEZJAK, Boris. Nedosegljivost resnice : znanost, etika in Frankfurtov bullshit. V: MARKIČ, Olga (ur.), et al. Filozofska pot Andreja Uleta. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 2019, str. 57-68. [COBISS.SI-ID [69509730](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta:

Filozofija in psihoanaliza

Course title:

Philosophy and psychoanalysis

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Option	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15		SV 15	LV RV		120	5

Nosilec predmeta / Course
coordinator:

Boris Vezjak

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski / Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Predmet obravnava osnovne ideje psihoanalize, kot so nezavednost, seksualnost, nagon, fantazija, transfer, nevroza. Psihoanalitične ideje so obravnavane v kontekstu filozofske relevantnosti na način, da je dan poudarek etičnim, eksistencialnim, družbenim in kulturnim aspektom psihoanalitičnih klasikov, predvsem S. Freuda in C. G. Junga. Ob psihoanalitičnih teorijah so predstavljeni filozofi (npr. Nietzsche, Heidegger, Žižek) in njihov vpliv na psihoanalizo. Predmet se dotakne tudi odnosa psihoanalize do feminizma in kulturne kritike na podlagi teorije duševnosti in kulture v perspektivi freudovske psihoanalitične ideje.

Content (syllabus outline):

The course on Philosophy and psychoanalysis tackles central ideas of psychoanalysis, which include the unconscious, drive, sexuality, fantasy, transference, neurosis. These ideas are examined within the context of a philosophical inquiry, especially when dealing or illuminating ethical, existential, social and cultural questions. The course also covers a survey of different psychoanalytical theories, especially those of S. Freud and C. G. Jung, as well as philosophers with affinities or influence on the development of psychoanalytical concepts, e.g. Nietzsche, Heidegger or Žižek. The relationship between psychoanalysis and feminism or cultural critique is also considered on the basis of philosophical issues of the theory of mind and culture, developed by Freudian psychoanalysis.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

R. Gipps in M. Lacewing (ur.), The Oxford Handbook of Philosophy and Psychoanalysis, Oxford University Press, Oxford 2019.

S. Freud, Metapsihološki spisi, Škuc-FF, Ljubljana 1987.

S. Freud, Nelagodje v kulturi, Gyrus, Ljubljana 2001.

C. G. Jung, Arhepiti, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta. Katedra, Maribor 1995.

M. Božovič (ur.), Filozofija skozi psihoanalizo, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Ljubljana 1993.

Cilji in kompetence:

Poglaviti cilj je v vpeljavi študentov samostojno obravnavo in razumevanje ključnih psihoanalitičnih pojmov v navezavi na filozofska vprašanja. Študente se navaja na avtonomno delo ob interpretaciji filozofskih vprašanj v psihoanalizi, kot tudi na analitično branje besedil.

Objectives and competences:

The main aim is to provide students the comprehension of key psychoanalytical terms in connection to philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues in psychoanalysis well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Študent pridobi znanja iz osnovnih filozofskih vprašanj znotraj področja psihoanalize, pa tudi ključnih psihoanalitičnih terminov.

Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Sposobnost razpravljanja o velikih temah iz področja psihoanalize in njenih filozofskih podlagah.

Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih psihoanalitičnih stališč.

Sposobnost uporabljati in razumeti psihoanalitično terminologijo in koncepte.

Intended learning outcomes:

Student gains knowledge of basic philosophical issues within the field of psychoanalysis as well as the key psychoanalytical terms.

Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Ability to discuss some major topics in psychoanalysis or its philosophical background.

Ability for careful interpretations and comparison of variety of psychoanalytical views.

Ability to use and comprehend psychoanalytical terminology and concepts.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le na formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual homework. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Share (in %)

Assessment methods:

Pisni izpit

50 %

Written exam

Predstavitev dveh referatov

30 %

Presentation of two discussion papers

Aktivna udeležba pri pouku

20 %

Active participation in class

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VEZJAK, Boris. Seksizem in mizoginija skozi psevdoznanstveni diskurz : medijski konteksti obravnave "napačnega spola". Javnost, ISSN 1318-3222, 2018, letn. 25, supl., str. S97-S113, [COBISS.SI-ID [24317448](#)]

VEZJAK, Boris. Znanost in logično mišljenje : razumevanje logičnih zmot pri otrocih. Analiza : časopis za kritično misel, ISSN 1408-2969, 2018, letn. 22, št. 3, str. 5-18. [COBISS.SI-ID [24461064](#)]

VEZJAK, Boris. Nedosegljivost resnice : znanost, etika in Frankfurtov bullshit. V: MARKIČ, Olga (ur.), et al. Filozofska pot Andreja Uleta. 1. izd. Ljubljana: Znanstvena založba Filozofske fakultete. 2019, str. 57-68. [COBISS.SI-ID [69509730](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija in umetna inteligenca
Course title:	Philosophy and Artificial Intelligence

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Janez Bregant

Nosilec predmeta / Lecturer:

slovenski / Slovene

slovenski / Slovene

Jeziki / Predavanja /

Languages:

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Filozofija duha in umetna inteligenca: reprezentacije, intencionalnost, komputacija.
- Umetna inteligenca: začetki, cilji, pristopi, problemi.
- Filozofska vprašanja znotraj umetne inteligenca: ali stroji lahko mislijo, ali se stroji zavedajo, ali stroji lahko čutijo, ali stroji ravnaajo svobodno.

Content (Syllabus outline):

- Philosophy of mind and artificial intelligence: representation, intentionality, computation.
- Artificial intelligence: beginnings, aims, approaches, problems.
- Philosophical questions within artificial intelligence: can machines think, are computers conscious, can machines sense, are computers free in acting.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Boden, M. (2018). *Artificial Intelligence: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.
Copeland, J. (2012). *Artificial Intelligence: A Philosophical Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing.
Devillers, L. (2021). *O robotih in ljudeh*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
Larson, E. K. (2021). *The Myth of Artificial Intelligence: Why Computers Can't Think the Way We Do*. Cambridge: Harvard University Press.
Liao, M. S. (ur.) (2020). *Ethics of Artificial Intelligence*. Oxford: Oxford University Press.
Wooldridge, M. (2021). *A Brief History of Artificial Intelligence: What It Is, Where We Are, and Where We Are Going*. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razvijati filozofske kompetence in argumentativne sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov s področja umetne inteligenca ter razpravljanja o njihovih rešitvah, ki temelji na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov in iskanju samostojnih ter izvirnih rešitev.

Objectives and competences:

The objective of this course is to evolve philosophical competence and argumentative capacities by understanding problems of artificial intelligence and by discussing their solutions based on a critical evaluation of proposed answers and on a search for autonomous and original solutions.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati filozofska vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejške korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Organizacijske spretnosti*: izdelava terminskega plana za izdelavo seminarja.
- *Reševanje problemov*: znanstveno-filozofski problemi.
- *Delo v skupini*: delo v skupini pri seminarju.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in a discussion, presentation.
- *Use of information technology*: search for information on the internet.
- *Organisation skills*: creating a time table for completing a seminar.
- *Problem solving*: scientific-philosophical problems.
- *Working in a group*: working in a group in a seminar.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z razpravo;
- Seminarji: predstavitve in razprava.

Learning and teaching methods:

- Lectures with discussion;
- Seminars: presentations and discussion.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

- Pisna naloga
 - Opravljen seminar s predstavitvijo, prisotnost in aktivna udeležba
- Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

50 %
50 %

- Midterm exam;
- Completed seminar with presentation, attendance and active collaboration.

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BREGANT, Janez. Umetna inteligenca v praksi. Del 1 : razvoj, obnašanje in učenje strojev. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2019, letn. 23, št. 2, str. 39-55. ISSN 1408-2969. <http://daf.splet.arnes.si/files/2019/10/Analiza-2019-2-splet.pdf>. [COBISS.SI-ID [16772099](#)]

BREGANT, Janez. Umetna inteligenca v praksi. Del 2, Nekaj etičnih pomislekov = Artificial intelligence at work, Some ethical concerns. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Spletna izd.]. 2020, leto 24, št. 1, str. 5-20. ISSN 2712-4916. <http://drustvo-daf.si/files/2021/04/Analiza-2020-1-splet.pdf>, <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-ID8EZS9P>. [COBISS.SI-ID [62996995](#)]

LIPUŠ, Alen, BREGANT, Janez. Illusionism: an argument for its incoherence. *Acta analytica*. [Online ed.]. Sep. 2022, vol. 37, no. 3, str. 341-352. ISSN 1874-6349. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12136-021-00483-z>, DOI: [10.1007/s12136-021-00483-z](https://doi.org/10.1007/s12136-021-00483-z). [COBISS.SI-ID [72557315](#)], [SNIP, WoS, Scopus]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta: Filozofija in umetna inteligenca
Course title: Philosophy and Artificial Intelligence

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1 st	1 st

**Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)**

Izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial			Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15							120	5
		SV	LV	RV				
		15						

**Nosilec predmeta / Course
coordinator:**

Janez Bregant

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski/slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski/slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

- Filozofija duha in umetna inteligenca: reprezentacije, intencionalnost, komputacija.
- Umetna inteligenca: začetki, cilji, pristopi, problemi.
- Filozofska vprašanja znotraj umetne inteligenca: ali stroji lahko mislijo, ali se stroji zavedajo, ali stroji lahko čutijo, ali stroji ravnajo svobodno.
- Etika robotike in umetne inteligenca

Content (syllabus outline):

- Philosophy of mind and artificial intelligence: representation, intentionality, computation.
- Artificial intelligence: beginnings, aims, approaches, problems.
- Philosophical questions within artificial intelligence: can machines think, are computers conscious, can machines sense, are computers free in acting.
- Ethics of robotics and AI

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Izbrana poglavja iz:

Copeland, J. (2012). *Artificial Intelligence: A Philosophical Introduction*. Oxford: Blackwell Publishing.

Boden, M. (2018). *Artificial Intelligence: A Very Short Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Devillers, L. (2021). *O robotih in ljudeh*. Ljubljana: Mladinska knjiga.

Larson, E. K. (2021). *The Myth of Artificial Intelligence: Why Computers Can't Think the Way We Do*. Cambridge: Harvard University Press.

Liao, M. S. (ur.) (2020). *Ethics of Artificial Intelligence*. Oxford: Oxford University Press.

Wooldridge, M. (2021). *A Brief History of Artificial Intelligence: What It Is, Where We Are, and Where We Are Going*. Oxford: Oxford University Press.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razvijati filozofske kompetence in argumentativne sposobnosti s pomočjo razumevanja problemov s področja umetne inteligenca ter razpravljanja o njihovih rešitvah, ki temelji na kritičnem ocenjevanju predlaganih odgovorov in iskanju samostojnih ter izvirnih rešitev.

Objectives and competences:

The objective of this course is to evolve philosophical competence and argumentative capacities by understanding problems of artificial intelligence and by discussing their solutions based on a critical evaluation of proposed answers and on a search for autonomous and original solutions.

Predvideni študijski rezultati:

--

Intended learning outcomes:

--

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati filozofska vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkeje korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.
- Etična presoja: etično ovrednotiti možne načine rabe umetne intelligence in opredeliti moralni status robotov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Organizacijske spretnosti*: izdelava terminskega plana za izdelavo seminarja.

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse, construct sound arguments, and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.
- Ethical judgment: morally evaluate possible uses of AI and determine the moral status of robots

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in a discussion, presentation.
- *Use of information technology*: search for information on the internet.
- *Organisation skills*: creating a timetable for completing a seminar.
- *Problem solving*: scientific-philosophical problems.

• <i>Reševanje problemov:</i> znanstveno-filozofski problemi. • <i>Delo v skupini:</i> delo v skupini pri seminarju.	• <i>Working in a group:</i> working in a group in a seminar.
---	---

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z razpravo;
- Seminarji: predstavitve in razprava.

Learning and teaching methods:

- Lectures with discussion;
- Seminars: presentations and discussion.

Delež (v %) /

Share (in %)

Načini ocenjevanja:

- Kolokvij;
- Dva opravljena seminarja (en s predstavitvijo), prisotnost in aktivna udeležba.

Vsaka izmed naštetih obveznosti mora biti opravljena s pozitivno oceno.

50%

50%

Assessment methods:

- Midterm exam;
- Two completed seminars (one with presentation), attendance and active collaboration.

Each of the mentioned commitments must be assessed with a passing grade.

Reference nosilca / Course coordinator's references:

BREGANT, Janez. Umetna inteligenca v praksi. Del 1 : razvoj, obnašanje in učenje strojev. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2019, letn. 23, št. 2, str. 39-55. ISSN 1408-2969.

<http://daf.splet.arnes.si/files/2019/10/Analiza-2019-2-splet.pdf>. [COBISS.SI-ID [16772099](#)]

BREGANT, Janez. Umetna inteligenca v praksi. Del 2, Nekaj etičnih pomislekov = Artificial intelligence at work, Some ethical concerns. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Spletna izd.]. 2020, leto 24, št. 1, str. 5-20. ISSN 2712-4916. <http://drustvo-daf.si/files/2021/04/Analiza-2020-1-splet.pdf>,

<http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-ID8EZS9P>. [COBISS.SI-ID [62996995](#)]

LIPUŠ, Alen, BREGANT, Janez. Illusionism: an argument for its incoherence. *Acta analytica*. [Online ed.]. Sep. 2022, vol. 37, no. 3, str. 341-352. ISSN 1874-6349. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12136-021-00483-z>, DOI: [10.1007/s12136-021-00483-z](https://doi.org/10.1007/s12136-021-00483-z). [COBISS.SI-ID [72557315](#)], [SNIP, WoS, Scopus]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija umetnosti
Course title:	Philosophy of art

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2 nd	3 rd
	Philosophy Double-Major Option	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Janez Bregant

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

· Kaj je umetnost : problem definicije, umetnost kot reprezentacija, formalistična teorija umetnosti, ekspresivna teorija umetnosti. · Reprezentacija v vizualnih umetnostih. · Relacijska definicija umetnosti: institucionalna teorija umetnosti, svet umetnosti, vloga teorije v umetnosti, zgodovinska teorija umetnosti. · Estetske lastnosti: estetske in ne-estetske lastnosti, ekspresivne lastnosti, vzročne teorije lepote, so estetske lastnosti subjektivne, objektivne ali odvisne od odziva. · Empirizem in strukturalizem v estetiki in njuna kritika. · Ontologija umetnosti: umetnine kot fizični in psihični predmeti, tipi in primerki, umetnina in njena identiteta, tradicija, izvirnost in avtentičnost. · Umetnost in čustva: narava čustev, paradoks fikcije, čustveni odgovori na paradoks fikcije, umetnost in negativna čustva. · Umetnina in vrlina: vrlinska estetika s stališča avtorja in s stališča sprejemnika, ali nas umetnost lahko naredi boljše oziroma slabše? · Kaj določa vrednost umetnosti: kaj in kdo določa estetsko vrednost, intrinzična in instrumentalna vrednost umetnosti. · Estetsko izkustvo: estetsko izkustvo kot posebna vrsta izkustva, estetske teorije umetnosti, pojem nezainteresiranosti estetskega izkustva, pojem psihične distance. · Umetnina in pomen: intencionalna zmota, ponovno rojstvo avtorja, teorija bralčevega odziva; konstruktivistične teorije

Content (Syllabus outline):

· What is art: the problem of definition, art as representation, art as form, art as expression. · Representation in visual arts. · Relational theory of art: Institutional theory of art, artworld, the role of theory in art, historical definition of art. · Aesthetic properties: supervenience in aesthetics, expressive properties, causal theories of beauty, are aesthetic properties subjective, objective or response dependent. · Empiricism and structuralism in aesthetics in their criticism. · Ontology of art: artworks as physical and mind dependent objects, types and tokens, artwork and its identity, tradition, originality, and authenticity. · Art and emotions: the nature of emotions, paradox of fiction, emotional reactions to the paradox of fiction, art and negative emotions. · Art and virtue: virtue aesthetics from the point of author and from the point of recipient, can art make us better – or worse? · What determines value of art: who and what determines aesthetic value, intrinsic and instrumental value of art. · Aesthetic experience: aesthetic experience as special kind of experience, aesthetic theories of art, the concept of disinterestedness of aesthetic experience, the concept of psychical distance. · How does art get its meaning: intentional fallacy, the resurrection of author, reader response theory; constructivist's theories.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Kante, B. 2001: Filozofija umetnosti, Ljubljana, Jutro.
- Danto, A. C. 2006: Filozofsko razvrednotenje umetnosti, Študentska založba, Ljubljana.
- Lamarque, P in Olsen, H. S. (ur.) 2004: Aesthetics and the Philosophy of Art – The Analytic Tradition, Blackwell Publishing, Oxford.
- Noël, C. 1999: Philosophy of Art, Routledge, London.
- Levinson, J. 2005: The Oxford Handbook of Aesthetics, Oxford University Press, Oxford.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je seznaniti udeležence kurza s temeljnimi pojmi in njihovim zgodovinskim razvojem ter problemi znotraj filozofije in teorije umetnosti, kritično ovrednotiti posamezne odgovore na te probleme in pokazati kakšen vpliv imajo na sodobna pojmovanja umetnosti in estetike.

Objectives and competences:

The objective of this course is to acquaint with the basic concepts and issues and their historical development within philosophy and theory of art, to critically evaluate particular answers to these issues and to show their impact on the modern conceptions of art and aesthetics

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent zmožen: · obvladovati in razumevati temeljne pojme znotraj filozofije umetnosti in njihov zgodovinski razvoj, · razumevanja in kritičnega vrednotenja sodobnih umetniških praks, · uporabe kritiškega aparata pri analizi umetnin.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

· Spretnosti komuniciranja: sodelovanje v razpravah v seminarju, pisanje in ustna predstavitev seminarske naloge. · Razvijanje zmožnosti opazovanja, razločevanja, interpretiranja, odločanja, reševanja problemov, primerjanja in oblikovanja sodb. · Ekstrapolacija

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to · to be in command of and to understand the basic concepts and their historical developments within philosophy of art, · to understand in to critically evaluate modern art practices and artworks, · apply critical apparatus in the analysis of artworks.

Transferable/Key Skills and other attributes:

· Communication skills: participation in the discussions in seminar, writing and oral representation of seminar work. · Developing abilities to observe, discriminate, remember, interpret, make decisions, solve problems, compare

ugotovitev na druge situacije in uporaba znane informacije v novih okvirih in okoljih. · Uporaba informacijske tehnologije: iskanje informacij na svetovnem spletu. · Reševanje problemov: prepoznavanje in vrednotenje konkretnih posameznih umetniških praks in del ter njihovih teoretičnih podlag. · Delo v skupini: skupni seminarji. · Razvijanje kritičnega mišljenja: prepoznavanje umetnin kot možnih sredstev družbene kritike.	and make value judgments. · Extrapolating findings to other situations, and apply known information to new settings. · Understanding that through the arts we can affect and improve our environment, and that we can shape our individual lives, our communities, and our nation. · Use of information technology: searching of informations on the web. · Problem solving: recognition and evaluation of concrete particular art practices and artworks and their theoretical backgrounds. · Working in a group: joint seminars. · Development of critical thinking: identifying of artworks as possible means of social criticism.
--	--

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

· Predavanja · Seminar · Obisk galerij, ogled gledaliških predstav in filmov.	· Lectures · Seminar ž · Visiting the art exhibitions, theatre performances and movies.
---	---

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

· Sodelovanje v diskusiji na predavanjih in v seminarju, · Seminarska naloga, · Ustni izpit.	30 20 50	· Collaboration in lectures and seminars, · Completed seminar, · Oral exam.
--	--	---

Reference nosilca / Lecturer's references:

TODOROVIČ, Tadej, BREGANT, Janez. AI art = merely a possibility or already a reality?. V: STRLE, Toma (ur.), et al. *Kognitivna znanost = Cognitive Science : 7. oktober 2021, 7 October 2021, Ljubljana, Slovenia : Informacijska družba - IS 2021 = Information Society - IS 2021 : zbornik 24. mednarodne multikonference = proceedings of the 24th international multiconference : zvezek B = volume B*. Ljubljana: Institut "Jožef Stefan", 2021. Str. 41-44. Informacijska družba. ISBN 978-961-264-216-7. ISSN 2630-

371X. http://library.ijs.si/Stacks/Proceedings/InformationSociety/2021/IS2021_Volume_B.pdf. [COBISS.SI-ID [94887683](#)]

LIPUŠ, Alen, BREGANT, Janez. Illusionism: an argument for its incoherence. *Acta analytica*. [Online ed.]. Sep. 2022, vol. 37, no. 3, str. 341-352. ISSN 1874-6349. <https://link.springer.com/article/10.1007/s12136-021-00483-z>, DOI: [10.1007/s12136-021-00483-z](https://doi.org/10.1007/s12136-021-00483-z). [COBISS.SI-ID [72557315](#)]

BREGANT, Janez. Uganka zaznave in nekaj njenih rešitev. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 1, str. 17-34. ISSN 1408-2969. <http://www.dlib.si/details/URN:NBN:SI:doc-WFHBROQX>. [COBISS.SI-ID [24347912](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija z/za otroki/e
Course title:	Philosophy with/for Children (Pw/4C)

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Značaj filozofski problemov posameznih čitank,
- didaktični problemi posameznih čitank in implikacije za metodiko
- vsebinski poudarek: problemi morale (npr čitanka Liza, Marko)

- The nature of philosophical problems in each novel,
- didactic problems in each novel and implications for methods of teaching.
- Content emphasis: moral issues (eg Lisa)

Temeljni literatura in viri / Readings:

FNM Filozofija na maturi. Ljubljana: Republiški izpitni center, od leta 1995 naprej.
Lipman, M. (1988) Philosophy Goes to School, Philadelphia: Temple University Press.
Lipman, M./Sharp, A. M./Oscanyan, F. S. (1980) Philosophy in the classroom. Philadelphia: Temple University Press.
Čitanka:
Etična raziskovanja: čitanka Liza, Ljubljana: Krtina.
Etična raziskovanja: čitanka Marko, Ljubljana: Krtina.
Priročnik:
Lipman, M./Sharp, A. M. (1985) Ethical Enquiry: Instruction Manual to Accompany Lisa. University Press of America.
Lipman, M./Sharp, A. M. (1980) Social Inquiry: Instruction Manual to Accompany Marc. Upper Montclair, NY

Cilji in kompetence:

Študente in študentke filozofije in drugih usmeritev tako teoretično kot praktično uvesti v filozofijo za otroke in jih usposobiti za razvijanje temeljnih elementov filozofskega mišljenja z otroki.

Objectives and competences:

Introducing (theoretically and practically) students of philosophy and students of other departments and develop their skills for developing basic elements of philosophical thinking with children.

Predvideni študijski rezultati:

Na koncu se od študentov pričakuje, da bodo sposobni demonstrirati:

- Vpogled in razumevanje temeljnih postavk filozofije za otroke.
- Razumevanje procesa v filozofiji za otroke: Sposobnost konceptualizacije procesa in možnost izbire ustreznih intervencij.
- Sposobnost razvijanje posameznih elementov filozofskega mišljenja pri otrocih
- Zmožnost holističnega pristopa (kognitivno, socialno in čustveno)
- Sposobnost navezave na teorijo.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students will be expected to demonstrate:

- Insight into and understanding of basic principles of Philosophy with Children.
- Understanding of process in PwC: the ability of conceptualisation of the process and possibility of choice of appropriate interventions.
- Ability of developing particular elements of philosophical thinking with children.
- Ability of holistic approach (cognitive, social and emotional)
- Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:

Izvedba predmeta je zasnovana na načelih izkustvenega učenja: bo kombinacija dopolnjujočega se teoretskega in praktičnega dela. Praktično delo bodo vaje v skupini. Možnost ogleda video posnetkov.

Learning and teaching methods:

The course is based on the principles of experiential learning: it will be a combination of theoretical and practical work in groups. Analysis of audio/video recordings included.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Sprotne naloge (priprava, izvedba, refleksija)	50	Continuing assessment of progress.
Projektna naloga.	3020	Project. .
.		Oral exam.
Ustni izpit		

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. [COBISS.SI-ID [158599683](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Filozofija z otroki in mladostniki
Course title:	Philosophy with Children and Youngsters

Študijski program in stopnja Study programme and level	Študijska smer Study field	Letnik Academic year	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15	15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Smiljana Gartner

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lectures:	slovenski, Slovene
	Vaje / Tutorial:	slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Skrbnostno, sodelovalno, kritično in kreativno mišljenje s FZO.
- Ustvarjanje preiskovalne skupnosti.
- Vloga facilitatorja, vloga filozofske diskusije in vodenje filozofske diskusije s facilitiranjem.
- Mesto filozofije za otroke in mladostnike v osnovnošolskem predmetniku.
- Razmerje med vsebino in procesom v filozofiji za otroke.
- Čitanke in priročniki za posamezne stopnje reševanja (filozofskih) problemov: področje etike, družbe in spoznanja.

Content (Syllabus outline):

- Caring, collaborative, critical and creative thinking with P4C.
- Creating a community of inquiry.
- The role of the facilitator, the role of philosophical discussion and leading a philosophical discussion through facilitation.
- The place of philosophy for children and adolescents in the primary school curriculum.
- The relationship between content and process in P4C.
- Reading books and manuals for individual levels of solving (philosophical) problems: the field of ethics, society and knowledge.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Hymer, B. in Sutcliffe, R. (2017). Filozofija za otroke. Zelo kratek uvod. Ljubljana: Krtina.

Šimenc, M. (2002). Filozofija za otroke: osnovni elementi programa. *FNM (Filozofija na maturi)*. 2002 1-4. Ljubljana: RIC.

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969.

Čitanke:

Lipman, M. (2004). Liza in etična raziskovanja. Založba Goga.

Lipman, M. (2003). Kritično mišljenje: čitanka Harijeva odkritja. Ljubljana: Krtina.

Lipman, M. (2005). Marko in raziskovanje družbe. Ljubljana: Krtina

Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študente, študentke tako teoretično kot praktično uvesti v razvijanje avtonomnega, kritičnega in reflektivnega mišljenja in v raziskovanje etičnih, socialnih, spoznavnih problemov. Predstaviti (v teoriji in praksi) in jih uvesti v filozofijo z otroki: v skrbnostno mišljenje, sodelovalno mišljenje, kreativno mišljenje in kritično mišljenje. Študente, študentke uvesti v olajševanje filozofskega dialoga.

Introducing students (theoretically and practically) and encourage them for further training.

Introducing students both theoretically and practically to the development of autonomous, critical and reflective thinking and to the research of ethical, social and cognitive problems. To present (in theory and practice) and introduce them to philosophy with children: caring thinking, collaborative thinking, creative thinking and critical thinking. Introducing students to the facilitation of philosophical dialogue.

Predvideni študijski rezultati:

Na koncu se od študentov pričakuje, da bodo:

- razumeli in vrednotili temeljne postavke filozofije z otroki.
- Sposobni oblikovati, konceptualizirati proces in sposobni izbirati ustrezne intervencije.
- Sposobni holističnega (kognitivno, socialno in čustveno) pristopa z razvijanjem elementov filozofskega mišljenja z otroki.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students are expected to:

- understood and evaluate the fundamental principles of philosophy with children.
- Able to design, conceptualize the process and able to choose appropriate interventions.
- Capable of a holistic (cognitive, social and emotional) approach by developing elements of philosophical thinking with children.

Metode poučevanja in učenja:

Izvedba predmeta je zasnovana na načelih izkustvenega in problemskega učenja. Bo kombinacija dopolnjujočega se teoretskega in praktičnega dela. Praktično delo bodo vaje v skupini. Možnost analize videoposnetkov.

Learning and teaching methods:

The course is based on the principles of experiential and problem-based learning. It will be a combination of theoretical and practical work in groups. Analysis of audio/video recordings included.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Kolokvija (2 x 25 %).	50	Midterm exams.
Sprotno preverjanje napredovanja (priprave, nastopi, refleksija, ustna evalvacija).	50	Continuing assessment of progress.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. *Revija za elementarno izobraževanje*. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: [10.18690/rei.16.2.2864](https://doi.org/10.18690/rei.16.2.2864). [COBISS.SI-ID [158599683](#)] financer: Norveški finančni mehanizem, Projekti, Podporna okolja za spodbujanje prečnih kompetenc v vzgoji in izobraževanju, SETCOM

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Izbrane teme iz filozofije religije

Course title: Selected Issues in the Philosophy of Religion

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

• Filozofsko raziskovanje problema božjega obstoja. • tradicionalni argumenti za (ne)obstoj boga (ontološki, kozmološki, teleološki). • sodobni argumenti za (ne)obstoj boga (skrivnost obstoja, prvi vzrok, modalni ontološki dokaz, verjetnostni teleološki dokaz, teleološki dokaz brez vzročne redukcije). • dokaz iz pojava zla v svetu (za in proti božjemu obstoju). • čudeži in problem racionalnosti. • religija brez boga in bog brez dokaz(a)ov za obstoj. • urejenost sveta in nujnost inteligentnega načrtovalca. • sodobna znanstvena odkritja in njihov vpliv na razpravo o statusu religije • religijski pluralizem • smrt in nesmrtnost

Content (Syllabus outline):

• the perennial problem of God's existence. • traditional arguments (ontological, cosmological, teleological). • contemporary arguments (riddles of existence, first cause, modal ontological argument, teleological argument without causal reduction, ...). • argument from evil. • miracles and problems with rationality. • religion without god(s) and god(s) without proofs. • world-design and a need for (intelligent) designer. • recent scientific discoveries about the origins and nature of the physical universe and their impact on the debate. • religious pluralism • death and immortality

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbor (odlomki) iz tekstov:

Berilo/Reader – izbor klasičnih in sodobnih tekstov.

Hick, J. (1983) Philosophy of Religion. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall.

Pojman, L. (ur.) (1997) Philosophy of Religion. Atheneum, CA.: Wadsworth Publishing Company.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razviti kritično in analitično mišljenje v kontekstu vrednotenja filozofskih tekstov in argumentov, ki jih vsebujejo, razširiti svoje raziskovalne spretnosti in pridobiti spoznanje o zgodovinskem in disciplinarnem cilju predmetnega področja kurza, učinkovito uporabljati in vrednotiti bibliografske vire, razvijati svojo intelektualno avtonomno pozicijo, še posebej v odnosu do posameznih etičnih teorij in izboljšati svoje ustne in pisne spretnosti sporočanja.

Objectives and competences:

By the end of this course students will have developed their critical and analytical thinking in the assessment of philosophical texts and the arguments that they contain. They will extend their research skills and will gain a grasp of the historical and disciplinary scope of the subject. Students completing this course will become effective in evaluating and using a complex range of bibliographic resources and will be encouraged to develop intellectual autonomy, particularly with regard to ethical theory. It will also enhance their written communication skills.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste. • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij. • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti in transcendence. • utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbor v odnosu do vsakdanjih dejavnosti in sprejetih religioznih praks.
- opredeliti razlike v statusu boga in bogov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, • zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, • zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, • zmožnost raziskovanja

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in philosophy of religion. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues. • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality and transcendence. • Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in different religions • The ability to make sound decisions about different theories of God and gods.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, • Seminarji • Kratke predstavitve pozicij.

Learning and teaching methods:

- Lectures, • Tutorials, • Presentation of short entry.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Vsakokratna aktivnost v kurzu,
- Predstavitev krajšega referata,
- Raziskovalna seminarska naloga

20**20****60**

- Participation in class
- Short paper presentation
- Research paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic.* 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti.* 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. [COBISS.SI-ID [141749763](#)]

BORSTNER, Bojan, BLAŽUN VOŠNER, Helena, GARTNER, Smiljana. Professional ethics in healthcare. V: POFF, Deborah C. (ur.), MICHALOS, Alex C. (ur.). *Encyclopedia of business and professional ethics.* Living ed. Cham: Springer, cop. 2019. 4 str. Springer reference. ISBN 978-3-319-23514-1. [COBISS.SI-ID [24862728](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrane teme iz filozofije religije
Course title:	Selected Issues in the Philosophy of Religion

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1 st	1 st

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki / Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages: Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

• Filozofsko raziskovanje problema božjega obstoja. • tradicionalni argumenti za (ne)obstoja boga (ontološki, kozmološki, teleološki). • sodobni argumenti za (ne)obstoja boga (skrivnost obstoja, prvi vzrok, modalni ontološki dokaz, verjetnostni teleološki dokaz, teleološki dokaz brez vzročne redukcije). • dokaz iz pojava zla v svetu (za in proti božjemu obstoju). • čudeži in problem racionalnosti. • religija brez boga in bog brez dokaz(a)ov za obstoj. • urejenost sveta in nujnost inteligentnega načrtovalca. • sodobna znanstvena odkritja in njihov vpliv na razpravo o statusu religije • religijski pluralizem • smrt in nesmrtnost

Content (Syllabus outline):

• the perennial problem of God's existence. • traditional arguments (ontological, cosmological, teleological). • contemporary arguments (riddles of existence, first cause, modal ontological argument, teleological argument without causal reduction, ...). • argument from evil. • miracles and problems with rationality. • religion without god(s) and god(s) without proofs. • world-design and a need for (intelligent) designer. • recent scientific discoveries about the origins and nature of the physical universe and their impact on the debate. • religious pluralism • death and immortality

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbor (odlomki) iz tekstov:

Berilo/Reader – izbor klasičnih in sodobnih tekstov.

Hick, J. (1983) *Philosophy of Religion*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice – Hall.

Pojman, L. (ur.) (1997) *Philosophy of Religion*. Atheneum, CA.: Wadsworth Publishing Company.

Cilji in kompetence:

Cilj tega predmeta je razviti kritično in analitično mišljenje v kontekstu vrednotenja filozofskih tekstov in argumentov, ki jih vsebujejo, razširiti svoje raziskovalne spretnosti in pridobiti spoznanje o zgodovinskem in disciplinarnem cilju predmetnega področja kurza, učinkovito uporabljati in vrednotiti bibliografske vire, razvijati svojo intelektualno avtonomno pozicijo, še posebej v odnosu do posameznih etičnih teorij in izboljšati svoje ustne in pisne spretnosti sporočanja.

Objectives and competences:

By the end of this course students will have developed their critical and analytical thinking in the assessment of philosophical texts and the arguments that they contain. They will extend their research skills and will gain a grasp of the historical and disciplinary scope of the subject. Students completing this course will become effective in evaluating and using a complex range of bibliographic resources and will be encouraged to develop intellectual autonomy, particularly with regard to ethical theory. It will also enhance their written communication skills.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

- Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben
- brati in razumevati filozofske tekste. • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij. • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti in transcendence. • utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbor v odnosu do vsakdanjih dejavnosti in sprejetih religioznih praks.
- opredeliti razlike v statusu boga in bogov

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, • zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, • zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, • zmožnost raziskovanja

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in philosophy of religion. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues. • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality and transcendence. • Argumentation pro et contra for different ontological and epistemological stances in different religions • The ability to make sound decisions about different theories of God and gods.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshall arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminarji
- Kratke predstavitve pozicij

Learning and teaching methods:

- Lecture
- Tutorials
- Presentations of short entries

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

• Vsakokratna aktivnost v kurzu,	20	• Participation in class
• Predstavitev dveh krajših ekspozicij,	20	• two short paper presentations
• Raziskovalna seminarska naloga	60	• Research paper

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. [COBISS.SI-ID [141749763](#)]

BORSTNER, Bojan, BLAŽUN VOŠNER, Helena, GARTNER, Smiljana. Professional ethics in healthcare. V: POFF, Deborah C. (ur.), MICHALOS, Alex C. (ur.). *Encyclopedia of business and professional ethics*. Living ed. Cham: Springer, cop. 2019. 4 str. Springer reference. [COBISS.SI-ID [24862728](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Izbrane teme iz Platona in Aristotela
Course title:	Selected Issues from Plato and Aristotle

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2 nd	3 rd
	Philosophy Double-Major Option	2 nd	3 rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Boris Vezjak

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Vsebinsko se predmet loteva izbranih tem Platonove filozofije in in njenega odmeva v Akademiji:

· vprašanje teorije idej in metafizike · spoznavna teorija · struktura in nastanek sveta · odnos duša-telo · vrline in ideja dobrega · teorija države · nauk o prvih počelih ter Aristotela in peripatetične filozofije: · teorija metafizike in bitnosti · filozofija narave, · nauk o duši, · logika in spoznavna teorija, · etika in politična filozofija

The course covers the following selected issues from Plato's philosophy and its impact on the followers of his Academy:

· the question of theory of forms and metaphysics · theory of knowledge · structure and origin of world · soul-body relation · virtues and the form of good · theory of polis and from Aristotle and the Peripatetic school: · metaphysics and theory of substance · philosophy of nature · psychology · logic and theory of knowledge · ethics and political philosophy.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Platon: Zbrana dela, prevedel Gorazd Kocijančič, Mohorjeva založba, Celje 2004. (izbor)

Platon: Parmenid, prevedel Boris Vezjak, Založba ZRC, Ljubljana 2001.

Aristotel: Metafizika, prevedel Valentin Kalan, Založba ZRC, Ljubljana 1999.

Aristotel: Kategorije, prevedel Franci Zore, Založba ZRC, Ljubljana 2004.

Aristotel: Nikomahova etika, prevedel Kajetan Gantar, Slovenska Matica, 2002.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Glavni smoter predmeta je v seznanitvi slušateljev z dvema poglavitnima predstavnikova predmoderne evropske filozofije, Platona in Aristotela. Pozornost bo osredotočena na obravnavo osnovnih filozofskih problemov v njihovih filozofijah in analizo argumentov, pri čemer je

The main aim of this lecture is to introduce students into two main representatives of premodern European philosophy, namely that of Plato and Aristotle. Lectures follow the presentation of the most recognized philosophical problems in Plato and Aristotle through analyzing the arguments,

poudarek na tistih, ki so zgodovinsko-filozofsko odigrali tehtnejšo vlogo. Študenta se ob prikazu samega razvoja evropske filozofije navaja na samostojno interpretativno delo in analitično branje tekstov.

paying attention to those playing substantial role in the history of philosophy. Students will be accustomed to work autonomously on interpretation of philosophical issues as well as analytical reading of texts.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja iz filozofije in filozofske metode Platona in Aristotela, ki mu ponujajo uvid in razumevanje problemov iz tega obdobja zgodovine filozofije.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost prepoznati filozofski problem v Platonovih in Aristotelovih argumente.
- Sposobnost skrbne interpretacije in primerjave različnih besedil obeh avtorjev.
- Jasen vpogled v osnovne teorije in argumente v platonski in aristoteljski tradiciji filozofije.
- Sposobnost uporabljati in razumeti filozofsko terminologijo obeh.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student gains knowledge of basic philosophical issues and methods of Plato and Aristotle, which helps him to understand the problems and its solutions from these period of history of philosophy.
- Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to recognize the philosophical problems of Plato's and Aristotle's arguments.
- Ability for careful interpretations and comparison of variety of texts of both authors.
- Clear insight into basic theories and arguments within Platonic and Aristotelean tradition of philosophy.
- Ability to use and comprehend philosophical terminology both of them.

Metode poučevanja in učenja:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

Learning and teaching methods:

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	60	Written exam
Domače naloge in prispevek k razpravi	20	Homework and discussion
Udeležba pri pouku	20	Participation in class

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Thought experimenting, hypothetical thinking and imagination : some remarks on presocratic and platonic reasoning. V: VEZJAK, Boris (ur.). *Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity*. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 43-63. ISBN 1-5275-6975-6, ISBN 978-1-5275-6975-1. [COBISS.SI-ID [69143811](#)]

VEZJAK, Boris. Sokratska učena nevednost na dan filozofije. V: ŠIMENC, Marjan (ur.), VEZJAK, Boris (ur.). *Svetovni dan filozofije : filozofsko mišljenje v praksi*. Ljubljana: Pedagoški inštitut, 2018. Str. 95-102. ISBN 978-961-270-289-2. [COBISS.SI-ID [24317192](#)]

VEZJAK, Boris. Vladarji in njihov odnos do filozofije : nekaj opomb k njeni javni obravnavi. *Dialogi*. 2019, letn. 55, št. 3/4, str. 126-137, ilustr. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24938760](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Jezik, misel in stvarnost
Course title:	Language, thought and reality

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

izbirni/Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Danilo Šuster

Jeziki / Predavanja /

Languages: Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene
slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Ni pogojev.	None.
-------------	-------

Vsebina:

Sodobna filozofija se je v veliki meri osredotočala na probleme jezika in pomena. Jezikovni pristopi naj bi omogočili razvoj novih orodij v reševanju tradicionalnih filozofskih problemov. Obravnavane so tradicionalne teme: pomen, referenca in resnica, pa tudi novejši. Širši okvir vključuje:

- Argumenti proti objektivnosti pomena (Wittgenstein, Quine ...).
- Internalizem in eksternalizem.
- Imena in opisi.
- Logična in slovnična oblika.
- Resnica in teorija resnice.
- Nejasnost naravnega jezika.
- Fregejeva uganka.
- Semantika in pragmatika.
- Govorčev pomen in stavčni (leksikalni) pomen
- Pragmatika. Konverzacijska implikatura
- Slabšalnice in žaljivke
- Konceptualni inženiring

Content (Syllabus outline):

Contemporary philosophy has become increasingly focused on issues about language and meaning. Many philosophers hope that examining these issues will allow us to develop new solutions and approaches to some long-standing philosophical problems. Traditional philosophic issues concerning language, such as meaning, reference, and truth, will be discussed. Special topics include:

- Arguments against the objectivity of meaning (Wittgenstein, Quine ...)
- Internalism and externalism
- Names and descriptions.
- Logical vs. grammatical form.
- Truth and theories of truth.
- The vagueness of natural language.
- Frege's puzzle.
- The semantics-pragmatics distinction.
- Speaker's meaning and lexical meaning.
- Pragmatics: conversational implicature.
- Pejoratives.
- Conceptual engineering

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Austin, J. L. (1990). *Kako napravimo kaj z besedami*. Studia humanitatis: Ljubljana.
- Cappelen, H., Dever, J. (2019). *Bad language*. Oxford University Press. [Izbrana poglavja / selected chapters]
- Daly, C. (2013). *Philosophy of language: An introduction*. Continuum.
- Davidson, D. 1987: *Raziskave o resnici in interpretaciji*. Studia humanitatis, Ljubljana.
- Hale, B., Wright, C., & Miller, A. (Eds.). (2017). *A Companion to the Philosophy of Language*. John Wiley & Sons. [Izbrana poglavja / selected chapters]
- Kemp, G. 2018. *What is This Thing Called Philosophy of Language?* London: Routledge.
- Kripke, S. 2000. *Imenovanje in nujnost*. Krtina, Ljubljana.

Lycan, W. G. (2018). *Philosophy of language* (3rd). Routledge.
 Szabó, Z. G., & Thomason, R. H. (2018). *Philosophy of Language*. Cambridge University Press. [Izbrana poglavja / selected chapters]

Cilji in kompetence:

Cilj predmeta je usvojiti znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika in pomenu filozofije jezika za reševanje tradicionalnih filozofskih problemov.

Objectives and competences:

The objective of this course is to acquaint students with basic concepts of philosophy of language and the importance of these tools for solving traditional philosophical problems.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razumeti povezave med jezikom (govorom) in mislijo;
- poznati razlike med sintakso, semantiko in pragmatiko v kontekstu človekove kognicije, družbe in kulture;
- izkazati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika, osnovnih problemih in ugankah s tega področja ter pomenu filozofije jezika za filozofijo nasploh;
- uporabiti teoretska spoznanja o "slabem" jeziku (npr. slabšalnice, pojmovni inženiring, ipd.) v kritični analizi sodobnih medijev;
- uporabiti zgodovinske vire v sodobnih razpravah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu.
- Reševanje problemov: jezikovne predpostavke filozofskih vprašanj; jezikovne dileme vsakdana (žaljivke, »nakladanje«, pojmovni inženiring).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- understand the relationship between thought and language;
- understand the distinction between syntax, semantics and pragmatics in the context of human cognition, society and culture;
- demonstrate knowledge on basic concepts of philosophy of language, basic problems and paradoxes and about the importance of philosophy of language for philosophy;
- apply theoretical insights on "bad" language (e.g. pejoratives, conceptual engineering, etc.) to the critical analysis of contemporary media;
- use historical sources in contemporary issues.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams).
- *Problem solving*: linguistic presuppositions of philosophical problems; everyday dilemmas connected with language (pejoratives, bullshit, conceptual engineering)

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Predavanja • Seminar • Domače naloge	• Lectures • Seminar • Homework assignments
--	---

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

ustni izpit	40	oral examination
seminarsko delo	30	completed seminar work
domače naloge	20	homework
aktivno sodelovanje pri pouku	10	active participation in class

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapult : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. "Metaphors and other 'abnormalities' ". V: BORSTNER, B., ONIČ, T. in, ZUPAN, S. (ur.). Od jezika k filozofiji in nazaj: Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 185-202. [COBISS.SI-ID [24618504](#)]

ŠUSTER, Danilo. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center, 2019. Zbirka Znanstvena monografija, 008. ISBN 978-961-6620-76-5. ISSN 2630-1962. [COBISS.SI-ID 97553153]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta: Jezik, misel in stvarnost

Course title: Language, thought and reality

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	2 nd	3 rd

**Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)**

Izbirni

Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15					120	5
		SV 15	LV RV			

**Nosilec predmeta / Course
coordinator:**

Danilo Šuster

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski / Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Ni pogojev.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Sodobna filozofija se je v veliki meri osredotočala na probleme jezika in pomena. Jezikovni pristopi naj bi omogočili razvoj novih orodij v reševanju tradicionalnih filozofskih problemov.

Obravnavane so tradicionalne teme: pomen, referenca in resnica pa tudi novejši problemi pragmatike. Širši okvir vključuje:

- Argumenti proti objektivnosti pomena (Wittgenstein, Quine ...).
- Internalizem in eksternalizem.
- Imena in opisi.
- Logična in slovnična oblika.
- Resnica in teorija resnice.
- Nejasnost naravnega jezika.
- Fregejeva uganka.
- Semantika in pragmatika.
- Govorčev pomen in stavčni (leksikalni) pomen
- Pragmatika. Konverzacijska implikatura
- Slabšalnice in žaljivke
- Konceptualni inženiring

Content (syllabus outline):

Contemporary philosophy has become increasingly focused on issues about language and meaning. Many philosophers hope that examining these issues will allow us to develop new solutions and approaches to some long-standing philosophical problems. Traditional philosophic issues concerning language, such as meaning, reference, and truth, will be discussed, but pragmatic approaches as well. Special topics include:

- Arguments against the objectivity of meaning (Wittgenstein, Quine ...)
- Internalism and externalism
- Names and descriptions.
- Logical vs. grammatical form.
- Truth and theories of truth.
- The vagueness of natural language.
- Frege's puzzle.
- The semantics-pragmatics distinction.
- Speaker's meaning and lexical meaning.
- Pragmatics: conversational implicature.
- Pejoratives.
- Conceptual engineering.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Austin, J. L. (1990). *Kako napravimo kaj z besedami*. Studia humanitatis: Ljubljana.
Cappelen, H., Dever, J. (2019). *Bad language*. Oxford University Press. [Izbrana poglavja / selected chapters]
Daly, C. (2013). *Philosophy of language: An introduction*. Continuum.
Davidson, D. 1987: *Raziskave o resnici in interpretaciji*. Studia humanitatis, Ljubljana.
Hale, B., Wright, C., & Miller, A. (Eds.). (2017). *A Companion to the Philosophy of Language*. John Wiley & Sons. [Izbrana poglavja / selected chapters]
Kemp, G. 2018. *What is This Thing Called Philosophy of Language?* London: Routledge.
Kripke, S. 2000. *Imenovanje in nujnost*. Krtina, Ljubljana.
Lycan, W. G. (2018). *Philosophy of language* (3rd). Routledge.
Miller, A. (2018). *Philosophy of language* (3rd). Routledge.
Szabó, Z. G., & Thomason, R. H. (2018). *Philosophy of Language*. Cambridge University Press. [Izbrana poglavja / selected chapters]

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj predmeta je dati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika in pomenu filozofije jezika za reševanje tradicionalnih filozofskih problemov.

The objective of this course is to acquaint students with basic concepts of philosophy of language and demonstrate the importance of these tools for solving traditional philosophical problems.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razumeti povezave med jezikom (govorom) in mislijo;
- poznati razlike med sintakso, semantiko in pragmatiko v kontekstu človekove kognicije, družbe in kulture;
- izkazati znanje o osnovnih pojmih filozofije jezika, osnovnih problemih in ugankah s tega področja ter pomenu filozofije jezika za filozofijo nasploh;
- razumeti in analizirati probleme iz filozofije jezika in sodobne pristope k njihovem reševanju;
- uporabiti teoretska spoznanja o "slabem" jeziku (npr. slabšalnice, pojmovni inženiring, ipd.) v kritični analizi sodobnih medijev;
- uporabiti zgodovinske vire v sodobnih razpravah.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in ustnem izpitu.
- Reševanje problemov: jezikovne predpostavke filozofskih vprašanj; jezikovne dileme vsakdana (žaljivke, »nakladanje«, pojmovni inženiring).

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- understand the relationship between thought and language;
- understand the distinction between syntax, semantics and pragmatics in the context of human cognition, society and culture;
- demonstrate knowledge on basic concepts of philosophy of language, basic problems and paradoxes and about the importance of philosophy of language for philosophy;
- understand and analyse problems in contemporary philosophy of language;
- apply theoretical insights on "bad" language (e.g. pejoratives, conceptual engineering, etc.) to the critical analysis of contemporary media;
- use historical sources in contemporary issues.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills:* writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression (exams).
- *Problem solving:* linguistic presuppositions of philosophical problems; everyday dilemmas connected with language (pejoratives, bullshit, conceptual engineering)

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Seminar
- Domače naloge

- Lectures
- Seminar
- Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Share (in %)

Assessment methods:

ustni izpit	50	oral examination
daljši pisni seminar	30	written seminar (longer)
aktivno sodelovanje pri pouku (krajša predstavitev)	20	active participation in class (a shorter presentation)

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. "Metaphors and other 'abnormalities' ". V: BORSTNER, B., ONIČ, T. in, ZUPAN, S. (ur.). Od jezika k filozofiji in nazaj: Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutrovič. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 185-202. [COBISS.SI-ID [24618504](#)]

ŠUSTER, Danilo. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center, 2019. Zbirka Znanstvena monografija, 008. ISBN 978-961-6620-76-5. ISSN 2630-1962. [COBISS.SI-ID 97553153]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Kant in metafizika izkustva
Course title:	Kant and the Metaphysics of Experience

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	4.
	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2 nd	4 rd
	Philosophy Double-Major Option	2 nd	4 rd

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

· Kantova razlaga argumentov za transcendentalni idealizem v Kritiki čistega uma. · Analiza argumentov, da so prostor, čas in kategorije skupno s transcendentalno enotnostjo apercepcije pogoji za izkustvo. · Razprava o problemu, kako lahko apriorni pogoji določajo podlago za našo vednost o svetu. · Vloga imaginacije v izkustvu.

· Kant's explanation of and arguments for transcendental idealism in The Critique of Pure Reason. · examination of the arguments that space, time and the categories, together with the transcendental unity of apperception, are the conditions of experience. · discussion of the problem how the conditions provide the basis for knowledge of the world. · the role of imagination in experience will be considered.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Kant, I. (2015). Kritika čistega uma. Ljubljana: Analecta.

Berilo/Reader – izbor iz tekstov avtorjev kot so: H. Allison, K. Ameriks, L. E. Beck, J. Bennet, R. Brandt, W. Cara, M. Gramm, D. Henrich, H. J. Paton, W. Sellars, P. Strawson,

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Študenti si bodo pridobili podrobno vednost o Kritiki čistega uma, razumeli Kantovo filozofijo v odnosu do njegovih predhodnikov in demonstrirali zmožnost kritičnega preučevanja filozofskih tez in argumentov.

On completion of this subject, students should have a detailed knowledge of the Critique, understand Kant's philosophy in relation to his predecessors, and demonstrate an ability to critically examine philosophical theses and arguments.

Predvideni študijski rezultati:**Znanje in razumevanje:**

· Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben · brati in razumevati filozofske tekste. · filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih Kantovih pozicij. · racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki. · ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti v kontekstu dihotomije pojavno/noumenalno. · racionalnega zagovora posameznih pozicij o prostoru, času in kategorijah razuma. · utemeljevanja ontoloških in epistemoloških odločitev in izbor v odnosu do Kantove metafizike izkušenj.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

· zmožnost kritičnega preučevanja različnih argumentov in tez, · zmožnost pisati jasno in razumljivo o abstraktnih problemih, · zmožnost organiziranja argumentov v koherentno obliko, · zmožnost raziskovanj

Intended learning outcomes:**Knowledge and Understanding:**

• The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in Kant's metaphysics. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality in the context of the dichotomy phenomenal/noumenal. • The ability to rationalize and defend position about space, time and categories of understanding. Argumentation for and against different ontological and epistemological accounts of Kant's metaphysics of experience

Transferable/Key Skills and other attributes:

• an ability to critically examine arguments and theses, • be able to write clearly about abstract debates, • be able to marshal arguments into a coherent case, • be able to conduct research based on monographic and periodical literature.

Metode poučevanja in učenja:

· Predavanja,
· Seminarji,
· Kratke predstavitve pozicij.

Learning and teaching methods:

· Lectures,
· Tutorials,
· Presentation of short entry.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

· Vsakokratna aktivnost pri pouku,	5	· Student's activity in class,
· Predstavitev krajšega referata,	20	· Short paper presented in the class,
· Raziskovalna seminarska naloga,	35	· Research paper,
· Ustni izpit.	40	· Oral exam.

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/415/419/693-2>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Non-stupidity condition and pragmatics in artificial intelligence. *Croatian journal of philosophy*. 2022, vol. 22, no. 64, str. 101-121. ISSN 1333-1108. DOI: [10.52685/cjp.22.64.6](https://doi.org/10.52685/cjp.22.64.6). [COBISS.SI-ID [113827843](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: [10.18690/um.ff.11.2022.5](https://doi.org/10.18690/um.ff.11.2022.5). [COBISS.SI-ID [141749763](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Liberalna politična misel in njeni kritiki
Course title:	Liberal political thought and its critics

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2 nd	3 rd
	Philosophy Double-Major Option	2 nd	4 th

Vrsta predmeta / Course type

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Nenad Miščević

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

Liberalizem v najširšem pomenu vsebuje veliko vrst, nasprotujočih si stališč in odprtih vprašanj oziroma tem kot so narava svobode, demokracija v pravični družbi, obseg in bogastvo liberalnih idealov. To so razlogi, da se je potrebno z vso pozornostjo in natančnostjo seznaniti z le-timi. Tega pa ne moremo storiti, če pred tem ne usmerimo pozornost na natančno analizo konceptov, idej in najrazličnejših kritik, ki se vežejo na celotno polje liberalne politične misli.

Content (Syllabus outline):

Given that liberalism fractures on many types, competing visions and issues, like the nature of liberty, the place of democracy in a just society, the comprehensiveness and the reach of the liberal ideal we have to carefully examine concepts, ideas and critics that are related to the whole liberal political thought.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrani sodobni članki. / Selected contemporary articles.

Izbrana poglavja iz:

Kymlicka, W. (2005). Sodobna politična filozofija. Ljubljana: Krtina.

Evans, M. (ur.) (2001). Edinburgh Companion to Contemporary Liberalism. Routledge.

Nozick, R. (1974). Anarchy, State and Utopia. New York: Basic Books.

Rawls, J. (1996). Political Liberalism. New York: Columbia University Press.

Galston, W.A. (2008). Liberalni nameni. Dobrine, vrline in raznolikost v liberalni državi. Ljubljana: Študentska založba.

Cilji in kompetence:

- Študentom pomagati razumeti pomembne razprave v politični filozofiji - Vodenje študentov pri konceptualni analizi temeljnih pojmov, ki se navezujejo na liberalno politično misel - Omogočiti

Objectives and competences:

- To help students achieve an understanding of some important discussions in political philosophy - To guide students in the conceptual analysis some of the key concepts that are connected to the liberal

študentom, da na višjem nivoju razvijejo sposobnost pisanja argumentativnega eseja.

political thought - To provide students the opportunity to develop the ability (at an advance level) to write well-argued paper.

Predvideni študijski rezultati:

- poznavanje in zavedanje miselnih podlag in širšega zgodovinskega konteksta liberalne politične misli - spoznavanje in globlje razumevanje izvora in značaja vplivnih tradicionalnih in sodobnih kritik liberalizma - Na osnovi vedenja in razumevanja temeljnih pojmov in dilem se bodo študenti naučili oblikovati, upravičiti in izraziti lastno mnenje o vsakem posameznem vprašanju ali problemu, ki se na polju liberalizma pojavlja.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: - sposobnost uvida v problem in njegovega reševanja, refleksija, problematizacija in analiza - sposobnost refleksije in konceptualizacije lastnega razmišljanja - sposobnost prepoznavanja, sprejemanja in vrednotenja razmišljanja drugih

Intended learning outcomes:

- knowledge and awareness of intellectual origins and historical context of liberal political thought - realizing and understanding influential traditional and contemporary critics of liberalism - On bases of knowledge and understanding basic concepts and dilemmas students are going to learn how to form and justify their own unique opinion on each topic concerning contemporary questions and problems concerning liberalism.

Transferable/Key Skills and other attributes: - ability to identify the problem and ability of solving, questioning and analyse - ability for reflection and conceptualisation of her own reasoning - ability for recognition, acception and evaluation of other's reasoning

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja - Kritično branje in razčlemba klasičnih in sodobnih filozofskih besedil - Vodena razprava

Learning and teaching methods:

- Lectures - Critical analysis of classical and contemporary philosophical texts - Discussion

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

a) Pisni izpit	35	a) Written exam
b) Pripravljenost na posamezne teme predavanj in seminarjev (diskusijski in pisni prispevki)	40	b) Preparedness on lectures and group seminars (a written contributions and a contribution in a form of discussion)
c) Seminarske vaje	25	c) Seminars

Reference nosilca / Lecturer's references:

MIŠČEVIĆ, Nenad. "Vratit ćemo narodu državu" : desni populizam, nacionalizam i novi izazovi. *Političke perspektive : časopis za istraživanje politike*. 2019, vol. 9, no. 1, str. 37-66. ISSN 2217-561X.

DOI: [10.20901/pp.9.1.02](https://doi.org/10.20901/pp.9.1.02). [COBISS.SI-ID [24941832](#)]

MIŠČEVIĆ, Nenad. Populism and nationalism. V: BEŠIREVIĆ, Violeta (ur.). *New politics of decisionism*.

Hague: Eleven, cop. 2019. Str. 61-90. Democracy and the rule of law, 8. ISBN 978-94-6236-897-2, ISBN 978-94-6274-984-9. [COBISS.SI-ID [24371464](#)]

MIŠČEVIĆ, Nenad. Political epistemology : debating the burning issue(s). *Acta analytica : philosophy and psychology*. sep. 2020, vol. 35, no. 3, str. 333-350. ISSN 0353-5150. DOI: [10.1007/s12136-020-00443-z](https://doi.org/10.1007/s12136-020-00443-z).

[COBISS.SI-ID [59283715](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Magistrska naloga
Course title:	MA Thesis

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	4.
	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2 nd	4 th
	Philosophy Double-Major Option	2 nd	4 th

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
		15			225	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Vsi nosilci predmetov/All lecturers.

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

Magistrsko delo in formalni pogoji za dokončanje študija na 2. stopnji;

-Mentorstvo;

-Izbira teme magistrskega dela v kontekstu razumevanja zakonitosti raziskovalnega dela;

-Značilnosti teoretskega raziskovalnega dela;

-Značilnosti empiričnega raziskovalnega dela;

-Načrtovanje faz raziskovalnega dela;

-Pisanje raziskovalnega poročila – uporaba znanstvenega aparata.

Content (Syllabus outline):

Master Thesis and formal prerequisites for finishing the second degree study programme;

-mentorship;

-choice of theme for Master Thesis in the context of understanding the rules of research work;

-characteristics of theoretical research work;

-characteristics of empirical research work; Planning of research work phases;

-writing of research report – use of scientific apparatus.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Eco, Umberto (2003). Kako napišemo diplomsko delo. Ljubljana: Vale-Novak.

Cencič, Majda (2002). Pisanje in predstavljanje rezultatov raziskovalnega dela : kako se napiše in predstavi diplomsko delo (naloge) in druge vrste raziskovalnih poročil. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.

Čagran, B., Pšunder, M., Fošnarič, S. (2004). Priročnik za izdelavo diplomskega dela. 2. izd. Maribor: Pedagoška fakulteta.

Cilji in kompetence:

Študent/ka:

- zna opredeliti raziskovalni problem,
- zna poiskati ustrezno literaturo,
- zna izpeljati ustrezne raziskovalne postopke,
- zna interpretirati dobljene podatke
- zna skladno s Pravilnikom o diplomiranju oblikovati magistrsko delo.

Objectives and competences:

Student:

- can define research problem,
- can find appropriate literature,
- can use appropriate scientific sources,
- can use empirical pedagogical research methods, and ways of collecting and analysing the data,
- can prepare the writing research report (MA work).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- predpisov, povezanih z zaključkom študija;
- okoliščin, ki opredeljujejo izbor raziskovalnega problema in ustrezne metodologije;
- znanstvenega aparata.

V okviru magistrskega seminarja naj bi študent dokončal ali napisal večji del magistrskega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Usposobljenost za raziskovalno delo in pisanje raziskovalnih poročil.

Intended learning outcomes:

Knowledge and understanding:

- of regulations connected with the finishing of studies
- of circumstances defining the choice of research
- problem and the appropriate methodology
- of scientific apparatus

Within the Master Seminar, the student should finish his/her Master Thesis.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Qualification for research work and writing of research reports.

Metode poučevanja in učenja:

Razgovor.

- Problemska metoda.

- Individualno delo.

Learning and teaching methods:

Conversation.

- Problem-based approach.

- Individual work.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Poročilo o magistrski nalogi.

70

Research report (MA work).

Zagovor magistrske naloge.

30

Oral presentation of MA work

Reference nosilca / Lecturer's references:

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Mediji in demokracija
Course title: Media and democracy

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	2nd	3rd

Izbirni /Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Boris Vezjak

Slovenski/Slovene

Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje Prerequisites:

študijskih obveznosti:

Jih ni. Pogoji za opravljanje študijskih obveznosti: Pozitivna ocena pri predstavitvi referata je pogoj za pristop k pisnemu izpitu.	None. Conditions for prerequisites: Passing grade of the presentation is required for taking the written exam.
---	---

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet raziskuje vlogo medijev v demokratičnih sistemih in predvsem vlogo državljanov v medijih. Poglavitna tema predmeta je naslednja: Zakaj morajo mediji biti avtonomni in kaj tvori njihovo avtonomijo? Kdo bi moral in kdo dejansko nadzira medije? Je to vlada, so to lastniki, državljani, politične stranke? Obravnava sledi načelom političnih sistemov: kako mediji, civilna družba in politične stranke dosegajo soglasje v demokratičnem sistemu, pa tudi kako to deluje v realnosti. V okviru predmeta se obravnava naslednje teme: vprašanje odnosa med pojmom svobode tiska in demokracije; v kakšni	The course explores the role of the media in democratic systems, its responsibility and the role of citizens in media. The main topic of this course is: Why the media should be autonomous and what makes them free? Who should and who in reality controls the media - is it government, the owners, the citizens, or political parties? We will discuss the principles of the political system: how the media, civil society and political parties are supposed to interact within a democratic system, then explore concretely how it works in reality. We will analyse the following issues: the question of the
meri sme vsaka stran učinkovati na medije in kakšne so posledice; vprašanje demokratizacije in ali so mediji promotorji demokracije (v manj demokratičnih državah); kakšen tip novinarstva je potreben za razvoj demokracije; organizacija in regulacija javnega RTV servisa, njegova vloga pri ohranjanju sodobnih demokracij in vpliv politike nanj.	interrelation between the conception of freedom of press and democracy; how each player can have influence and power and what are the consequences; the question of democratization and whether media are promoter of democracy (in less democratic countries); or what type of journalism is needed for the promotion; the organisation and regulation of public service broadcasting, its role in maintaining modern democracies and the impact of politics on it.

Temeljni literatura in viri / Readings:

John Keane, , Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1992.

Serge Halimi, *Novi psi čuvaji*, Mirovni inštitut: Maska, Ljubljana 2003.

Boris Vezjak, *Somrak medijske avtonomije: boji za politično hegemonijo 2004-2008*, Sophia, Ljubljana 2009.

Nathaniel Persily, Joshua A. Tucker, *Social Media and Democracy: The State of the Field, Prospects for Reform*, Cambridge University Press, Cambridge 2020. [Izbrana poglavja / selected chapters]

John Keane, *Democracy and Media Decadence*, Cambridge University Press, Cambridge 2013. [Izbrana poglavja / selected chapters]

Cilji in kompetence:

Glavni smoter predmeta je v analizi vlog in funkcij, ki jih igrajo mediji v družbi in v političnih sistemih. Študente se navaja na raziskovanje in razumevanje vloge medije pri oblikovanju demokratičnih sistemov in svobode tiska, pa tudi na analizo političnih in drugih pritiskov na medije in javno mnenje. Predmet se prav tako osredotoča na različne etične probleme v medsebojnih odnosih in procesov, ki tečejo med družbo in mediji.

Objectives and competences:

The main aim of this course is to analyze the roles and functions media play in the society and in political systems. Students are accustomed to discover and understand its role in establishing democratic systems and freedom of press, as well as to analyze the political pressures and other influences on media and public opinion. The course will also focus on different ethical issues of interrelations between processes in the society and media.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent pridobi znanja o osnovnih temah, ki zadevajo neodvisnost medijev, politični vpliv nanje in o odnosu med mediji na eni strani in političnim sistemom ali demokratičnim stanjem na drugi.
- Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.
- Sposobnost prepoznati problem in argumente v tematikah, ki zadevajo medije.
- Sposobnost pozorne razlage in primerjave različnih konkretnih primerov situacij v medijih v demokratičnih sistemih.
- Jasen vpogled v to, kako bi mediji morali delovati neodvisno od političnih pritiskov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student gains knowledge of basic issues concerning the independence of media, political influence on media and the relation between media on one side and political system or democratic condition on the other.

Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Ability to recognize the problems and arguments in media issues.

Ability for careful interpretations and comparison of variety of concrete examples of the situation of media in democratic systems.

Clear insight into how the media should work independently

- Uvid v to, kako mediji učinkujejo na demokratičnost političnega sistema.

of political pressure.

Recognition of how media make influence on democratic systems.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Poudarek ni le za formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
Pisni izpit.	60	Written exam.
Predstavitev seminarskega referata.	20	Presentation of a discussion paper.
Aktivna udeležba pri pouku.	20	Active participation in class.

Reference nosilca / Lecturer's references:

VEZJAK, Boris. Radical hate speech : the fascination with Hitler and fascism on the Slovenian webosphere. Šolsko polje : revija za teorijo in raziskave vzgoje in izobraževanja, ISSN 1581-6036. [Tiskana izd.], 2018, letn. 29, št. 5/6, str. 133-151, ilustr. http://www.pei.si/ISSN/1581_6044/5-6-2018/1581_6044_5-6-2018.pdf. [COBISS.SI-ID [3356503](#)]

VEZJAK, Boris. Stereotipizirana medijska retorika strahu : sožitje namesto sožitja. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga IV : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec. 2019, str. 9-22, ilustr. [COBISS.SI-ID [24525576](#)]

VEZJAK, Boris. Antisemitizem in antiislamizem : o nekaterih jezikovnih podobnostih med njima v javnem diskurzu. V: MRVIČ, Rok (ur.), et al. Migracije v slovanskem prostoru v 20. in 21. stoletju : konferenčni zbornik. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, Študentska sekcija. 2019, str. 7-25, ilustr. [COBISS.SI-ID [24941576](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta:	Mediji in demokracija
Course title:	Media and democracy

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	2.	3.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	2 nd	3 rd

**Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)**

izbirni/Elective

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15		SV 15	LV RV		120	5

**Nosilec predmeta / Course
coordinator:**

Boris Vezjak

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski / Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

None.

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Predmet raziskuje vlogo medijev v demokratičnih sistemih in predvsem vlogo državljanov v medijih. Poglavitna tema predmeta je naslednja: zakaj morajo mediji biti avtonomni in kaj tvori njihovo avtonomijo? Kdo bi moral in kdo dejansko nadzira medije? Je to vlada, so to lastniki, državljani, politične stranke? Obravnava sledi načelom političnih sistemov: kako mediji, civilna družba in politične stranke dosegajo soglasje v demokratičnem sistemu, pa tudi kako to deluje v realnosti.

V okviru predmeta se obravnava naslednje teme: vprašanje odnosa med pojmom svobode tiska in demokracije; v kakšni meri sme vsaka stran učinkovati na medije in kakšne so posledice; vprašanje demokratizacije in ali so mediji promotorji demokracije (v manj demokratičnih državah); kakšen tip novinarstva je potreben za razvoj demokracije; organizacija in regulacija javnega RTV servisa, njegova vloga pri ohranjanju sodobnih demokracij in vpliv politike nanj. Pri predmetu so obravnavana tudi številna etična vprašanja medijskega sveta: vpliv družabnih medijev, dileme javnega interesa in zasebnosti, oglaševanja in pornografije, senzacionalizma in družbene odgovornosti.

Content (syllabus outline):

The course explores the role of the media in democratic systems, its responsibility and the role of citizens in media. The main topic of this course is: why the media should be autonomous and what makes them free? Who should and who in reality controls the media - is it government, the owners, the citizens, or political parties? We will discuss the principles of the political system: how the media, civil society and political parties are supposed to interact within a democratic system, then explore concretely how it works in reality.

We will analyse the following issues: the question of the interrelation between the conception of freedom of press and democracy; how each player can have influence and power and what are the consequences; the question of democratization and whether media are promoter of democracy (in less democratic countries); or what type of journalism is needed for the promotion; the organisation and regulation of public service broadcasting, its role in maintaining modern democracies and the impact of politics on it. The course also addresses a number of ethical issues in the media world: the impact of social media, dilemmas of public interest and privacy, advertising and pornography, sensationalism and social responsibility.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Nathaniel Persily, Joshua A. Tucker, *Social Media and Democracy: The State of the Field, Prospects for Reform*. Cambridge University Press, Cambridge 2020.

John Keane. *Democracy and Media Decadence*. Cambridge University Press, Cambridge 2013.

John Keane, Mediji in demokracija. Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana 1992.

Serge Halimi. Novi psi čuvaji. Mirovni inštitut: Maska, Ljubljana 2003.

Boris Vezjak. Somrak medijske avtonomije: boji za politično hegemonijo 2004-2008. Sophia, Ljubljana 2009.

Cilji in kompetence:

Glavni smoter predmeta je v analizi vlog in funkcij, ki jih igrajo mediji v družbi in v političnih sistemih. Študente se navaja na raziskovanje in razumevanje vloge medije pri oblikovanju demokratičnih sistemov in svobode tiska, pa tudi na analizo političnih in drugih pritiskov na medije in javno mnenje.

Predmet se prav tako osredotoča na različne etične probleme v medsebojnih odnosih in procesih, ki tečejo med družbo in mediji.

Objectives and competences:

The main aim of this course is to analyze the roles and functions media play in the society and in political systems. Students are accustomed to discover and understand its role in establishing democratic systems and freedom of press, as well as to analyze the political pressures and other influences on media and public opinion.

The course will also focus on different ethical issues of interrelations between processes in the society and media.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent pridobi znanja o osnovnih temah, ki zadevajo neodvisnost medijev, politični vpliv nanje in o odnosu med mediji na eni strani in političnim sistemom ali demokratičnim stanjem na drugi.

Študent pridobi kompetence za samostojno razmišljanje o teh problemih in prenašanje znanja ali poučevanje.

Sposobnost prepoznati problem in argumente v tematikah, ki zadevajo medije.

Sposobnost pozorne razlage in primerjave različnih konkretnih primerov situacij v medijih v demokratičnih sistemih.

Jasen vpogled v to, kako bi mediji morali delovati neodvisno od političnih pritiskov.

Uvid v to, kako mediji učinkujejo na demokratičnost političnega sistema.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Student gains knowledge of basic issues concerning the independence of media, political influence on media and the relation between media on one side and political system or democratic condition on the other.

Student develops his competences for individual thinking about these issues and transferring the knowledge or teaching others.

Ability to recognize the problems and arguments in media issues.

Ability for careful interpretations and comparison of variety of

concrete examples of the situation of media in democratic systems.

Clear insight into how the media should work independently of political pressure.

Recognition of how media make influence on democratic systems.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Poudarek ni le na formalni izvedbi predavanj, temveč tudi na interaktivnih poučevalnih strategijah, kot so skupinske razprave in individualno delo doma. Študente se vzpodbuja, da na teh debatah raziskujejo probleme in nadgrajujejo svoje razumevanje.

The focus is not just toward formal lectures but also interactive teaching strategies, such as group sessions, debate and individual home work. Students will be encouraged to use these sessions for problem exploration, discussion and the enhancement of understanding.

Načini ocenjevanja:		Delež (v %) / Share (in %)	Assessment methods:
Pisni izpit	50 %	Oral exam	
Predstavitev dveh seminarskih referatov	30 %	Presentation of two discussion papers	
Aktivna udeležba pri pouku	20 %	Active participation in class	

Reference nosilca / Course coordinator's references:

VEZJAK, Boris. Radical hate speech : the fascination with Hitler and fascism on the Slovenian webosphere. Šolsko polje : revija za teorijo in raziskave vzgoje in izobraževanja, ISSN 1581-6036. [Tiskana izd.], 2018, letn. 29, št. 5/6, str. 133-151, ilustr. http://www.pei.si/ISSN/1581_6044/5-6-2018/1581_6044_5-6-2018.pdf. [COBISS.SI-ID [3356503](#)]

VEZJAK, Boris. Stereotipizirana medijska retorika strahu : sožitje namesto sožitja. V: LAMBERGER KHATIB, Maja (ur.). Sožitje med kulturami : poti do medkulturnega dialoga IV : [monografija znanstvenih člankov z recenzijami]. Maribor: Center za medkulturno sodelovanje z državami Azije, Afrike in Latinske Amerike, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru: Pivec. 2019, str. 9-22, ilustr. [COBISS.SI-ID [24525576](#)]

VEZJAK, Boris. Antisemitizem in antiislamizem : o nekaterih jezikovnih podobnostih med njima v javnem diskurzu. V: MRVIČ, Rok (ur.), et al. Migracije v slovanskem prostoru v 20. in 21. stoletju : konferenčni zbornik. Ljubljana: Zveza društev Slavistično društvo Slovenije, Študentska sekcija. 2019, str. 7-25, ilustr. [COBISS.SI-ID [24941576](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta

Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta: Metodologija filozofskega raziskovanja

Course title: Methodology of Philosophical Research

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
tudijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major option	1st	2nd

**Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)**

Obvezni

Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15		SV 15	LV RV		90	4

**Nosilec predmeta / Course
coordinator:**

Bojan Borstner

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

Slovenski

Vaje / Tutorial:

Slovenski

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Predmet uvaja v filozofsko raziskovanje, filozofsko razpravo in samostojno pisanje lastnih filozofskih esejev. Vsebinsko gre za teme, ki jih izberejo študentje za svojo diplomu (magisterij, disertacijo). Poudarek je na kritičnem mišljenju in argumentiranju, delu s filozofsko znanstveno periodiko, prezentacijah in razpravah v skupini. Študenti bodo imeli priložnost skupaj razpravljati o temah, ki jih bodo obravnavali pri drugih predmetih.

Kako analizirati filozofski argument; Kako analizirati in kritizirati filozofski esej, Kako sestaviti filozofski esej; Filozofska razprava in dialog; Raziskovalno delo v filozofiji (uporaba virov, knjižnic, interneta ...); Razumevanje in odgovor na kritiko lastnih filozofskih esejev; Pisanje filozofskega eseja (stil, citiranje, ipd).

Content (syllabus outline):

The course will develop the ability to discuss philosophical problems, construct philosophical arguments and write structured philosophical essays. Most of the seminar will cover topics chosen by students for their theses. The seminar will cover techniques of philosophical argumentation and critical thinking, an exploration of relevant journals. Class presentations and discussions will be especially important. Classic papers and secondary literature will be discussed. Students will be encouraged to discuss topics from other seminars and lectures.

How to analyze and criticize philosophical essays written by others; How to analyze philosophical arguments; How to construct philosophical essays of various types of your own;

Philosophical discussion and dialogue; How to do research in philosophy (using library resources: finding books and journal articles; making critical use of the Internet), How to understand, make use of, and answer criticism of your own philosophical arguments; The details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Baggini, J., Fosl, P. 2002: The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods, Blackwell Publishers, Oxford.

Holyoak, K.J., Morrison R.G. (ur.), 2005. The Cambridge Handbook of Thinking and Reasoning. Cambridge: Cambridge University Press,

Berilo/Reader: Iz klasičnih in modernih filozofskih besedil.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Namen predmeta je razvitje veščin branja, pisanja, filozofskega dialoga in razpravljanja o filozofskih besedilih. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (magisterija). Predmet opozarja na pomen kakovosti strokovnega dela skozi avtonomnost, (samo)kritičnost, (samo)refleksivnost in (samo)evalviranje v strokovnem delu.

The aim of this course is to provide graduate students with an opportunity to work on the skills involved in reading, writing, and discussing philosophy. It will serve to prepare students for research, to develop the ability to write a structured philosophical essay and their dissertation. The autonomy, self-criticism, self-reflection and self-evaluation of research is emphasized.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

Prepoznati raziskovalni problem, ga analizirati in poiskati pristop k reševanju;

Razpravljati v skupini in razviti veščine učinkovitega dialoga;

Analizirati in kritizirati filozofski esej;

Samostojno raziskovati (uporaba virov, knjižnic, interneta ...). Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev.

Intended learning outcomes:

On completion of this course the student will be able to

Identify philosophical problems, analyse and approach them;

Discuss in a group and develop skills of efficient dialogue;

Analyze and criticize philosophical essays written by others;

Do research work in philosophy;

Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja

Prezentacije

Domače naloge

Learning and teaching methods:

Lectures

Presentations

Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Share (in %)

Assessment methods:

Prezentacije	20	Presentations
Domače naloge	30	Homeworks
Raziskovalni tekst (3500 besed)	50	Research texts (3500 words)

Reference nosilca / Course coordinator's references:

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutrović. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978- 961-286-273-2. <http://press.um.si/index.php/ump/catalog/view/415/419/693-2>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Non-stupidity condition and pragmatics in artificial intelligence. *Croatian journal of philosophy*. 2022, vol. 22, no. 64, str. 101-121. ISSN 1333-1108. DOI: [10.52685/cjp.22.64.6](https://doi.org/10.52685/cjp.22.64.6). [COBISS.SI-ID [113827843](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: [10.18690/um.ff.11.2022.5](https://doi.org/10.18690/um.ff.11.2022.5). [COBISS.SI-ID [141749763](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Ontologija družbenega sveta
Course title:	Ontology of social reality

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	3.
	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2 nd	3 rd
	Philosophy Double Major Option	2 nd	4 th

izbirni/Elective

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Bojan Borstner

Jeziki / Predavanja /

Languages: Lectures:

Vaje / Tutorial:

slovenski / Slovene

slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Vprašanje ontologije družbene stvarnosti in v kakšnem odnosu je le ta do fizikalne in psihične stvarnosti.
- Pojasnitve v družbenih vedah, podobnosti in razlike s pojasnitvami v naravoslovnih znanostih.
- Vloga racionalnosti v vzpostavljanju in razumevanju družbenih pojavov.
- Vrste zakonov in teorij v družbenih vedah.
- (Ne)Zmožnost družbenih ved v napovedovanju, razumevanju in pojasnjevanju pojavov kot je 11. september.

Content (Syllabus outline):

- The question of the nature of social reality and its relation to physical and psychological reality.
- Explanations in social sciences and how they resemble, or differ from, explanations in natural sciences.
- The role of rationality in the constitution and understanding of social phenomena.
- Types of laws and theories in social sciences.
- (Dis)Ability of social sciences to predict, understand and explain phenomena such as September 11th.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Berilo/Reader: izbor iz sodobnih tekstov.

Viri (odlomki iz tekstov):

Hacking, I. (1983). Representing and Intervening. Cambridge: CUP.

Hacking, I. (1999). The Social Construction of What? Cambridge, Mass.: HUP.

Hacking, I. (2002). Historical Ontology. Cambridge, Mass.: HUP.

Searle, J. R. (1995). The Construction of Social Reality. New York: The Free Press.

Cilji in kompetence:

Razlikovanje med z naravnim redom stvari in socialno konstrukcijo.
 Omejitve vseh vrst relativizma.
 Zagovor naturalizma.
 Vzpostavitev regionalnih ontologij.

Objectives and competences:

Critical thinking includes understanding of a distinction between „real world“ and „social construction“ of the world.
 Limits and problems of different kinds of relativism.
 Pro et contra in the case of naturalism.
 Introducing of regional ontologies

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben: brati in razumevati filozofske tekste, • filozofsko kritično proučiti pomembna vprašanja v luči posameznih sodobnih pozicij, • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki, • ponuditi kritične poglede na različne pristope k vprašanju realnosti, • racionalnega zagovora posameznih ontoloških pozicij o družbeni stvarnosti. • Sprejemati utemeljene etične odločitve o posameznih specifičnih procesih in dejanjih v družbeni stvarnosti. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • kritičnega proučevanja pomembnih filozofskih vprašanj in problemov v družbi, • racionalne argumentacije posameznih pozicij za in proti v ustni in pisni obliki, • povezovanja ontoloških, epistemoloških in posameznih praktičnih problemov ter iskanja odgovor na le-te.
--

Intended learning outcomes:

The ability to read and comprehend philosophical writings. • The ability to critically and philosophically examine significant issues in society. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to offer new viewpoints on competitive approaches to common problems of reality. • The ability to rationalize and defend ontological positions in the field of social reality. • The ability to make sound ethical decisions relative to different specific processes and practices in social reality. Transferable/Key Skills and other attributes: • The ability to critically examine significant issues in different fields of social practices. • The ability to cogently argue (verbal and written) for or against a variety of issues • The ability to relate different ontological, epistemological and ethical questions and problems and to find proper answers to these challenges.
--

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja Usmerjena diskusija temelječa na pripravljenih krajši predstavitev pozicij za in proti. Raziskovalni seminarski teksti in njihove predstavitve
--

Learning and teaching methods:

Lectures Position papers-controversial topics (pro et contra). Research papers and their presentations

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Vsakokratna aktivnost pri pouku	5%	Active participation in class
Predstavitev sem. referata	20%	Short paper presented in course
Raziskovalni seminarski tekst	30%	Research paper
Ustni izpit	45%	Oral exam

Reference nosilca / Lecturer's references:

BORSTNER, Bojan, BLAŽUN VOŠNER, Helena, GARTNER, Smiljana. Professional ethics in healthcare. V: POFF, Deborah C. (ur.), MICHALOS, Alex C. (ur.). *Encyclopedia of business and professional ethics*. Living ed. Cham: Springer, cop. 2019. 4 str. Springer reference. ISBN 978-3-319-23514-1. DOI: [10.1007/978-3-319-23514-1_397-1](https://doi.org/10.1007/978-3-319-23514-1_397-1). [COBISS.SI-ID [24862728](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

BORSTNER, Bojan, ŠETAR, Niko. Ali nas umetna inteligenca lahko premaga : od algoritma do singularnosti po poteh etičnega vrednotenja. V: BREGANT, Janez (ur.), ABERŠEK, Boris (ur.), BORSTNER, Bojan (ur.). *Sodobne perspektive družbe : umetna inteligenca na stičišču znanosti*. 1. izd. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2022. Str. 101-119. ISBN 978-961-286-676-1. DOI: [10.18690/um.ff.11.2022.5](https://doi.org/10.18690/um.ff.11.2022.5). [COBISS.SI-ID [141749763](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Predmetni praktikum 1
Course title:	Teaching experience 1

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
				26 TV, 1 N, 3 H	60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi.
- Elementi filozofskega mišljenja v osnovni šoli.
- Uvod v filozofijo za otroke v praksi.

Content (Syllabus outline):

- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice.
 - Elements of philosophical thinking in elementary education.
- Introduction to Philosophy for Children.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Hymer, B. in Sutcliffe, R. (2017). Filozofija za otroke. Zelo kratek uvod. Ljubljana: Krtina.

Filozofija v šoli (ur. Marjan Šimenc in Rudi Kotnik), Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996.

Šimenc, M. (2007) Didaktika filozofije. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Lipman, M. (1996) Razvijanje filozofskega dialoga. V: *Filozofija v šoli*, Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996. Str. 100-116.

Kritično mišljenje: čitanka Harijeva odkritja, Ljubljana: Krtina.

Etična raziskovanja: čitanka Liza, Ljubljana: Krtina.

Jaz in drugi: čitanka Marko, Ljubljana: Krtina.

Učni načrti relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov.

Cilji in kompetence:

Uvesti študente in študentke za izvajanje osnovnošolskih za filozofijo relevantnih predmetov. To pomeni uvajanje v načela, organizacijo, metode in potek problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.

Objectives and competences:

To prepare student to work independently in philosophy classroom, i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching.

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za:

- poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo,
- vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive,
- konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja,
- povezovanje teorije in izkušnje.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students are expected to demonstrate:

- Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy.
- To cope with basic philosophical skills in teaching.
- Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective.
- Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening.
- Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Sprotno preverjanje napredka v posameznih poskusnih nastopih in pripravah.	30	- Continuing assessment at each stage and preparations.
- Analiza priprav, nastopov oziroma hospitacij z refleksijo.	30	- Analysis of teaching practice (with a preparation) with a reflection.
- Ocenjevanje in evalvacija dosežene ravni na koncu.	40	- Final assessment and evaluation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronič*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	PREDMETNI PRAKTIKUM 1*
Course title:	TEACHING EXPERIENCE 1*

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
				26 TV, 2 N, 6 H	206	8

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi.
- Elementi filozofskega mišljenja v osnovni šoli.
- Uvod v filozofijo za otroke.

Content (Syllabus outline):

- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice.
 - Elements of philosophical thinking in secondary education.
- Introduction into Philosophy for children.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Hymer, B. in Sutcliffe, R. (2017). Filozofija za otroke. Zelo kratek uvod. Ljubljana: Krtina.

Filozofija v šoli (ur. Marjan Šimenc in Rudi Kotnik), Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996.

Šimenc, M. (2007) Didaktika filozofije. Ljubljana: Filozofska fakulteta.

Lipman, M. (1996) Razvijanje filozofskega dialoga. V: *Filozofija v šoli*, Ljubljana: Zavod Republike Slovenije za šolstvo, 1996. Str. 100-116.

Kritično mišljenje: čitanka Harijeva odkritja, Ljubljana: Krtina.

Etična raziskovanja: čitanka Liza, Ljubljana: Krtina.

Jaz in drugi: čitanka Marko, Ljubljana: Krtina.

Učni načrti relevantnih (obveznih in izbirnih) predmetov.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Uvesti študente in študentke za izvajanje za filozofijo relevantnih (obveznih in izbirnih) osnovnošolskih predmetov. To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.

To prepare student to work independently in philosophy classroom), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching.

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za:

- poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo,
- vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive,
- konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnjega interveniranja,
- povezovanje teorije in izkušnje.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students are expected to demonstrate:

- Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy.
- To cope with basic philosophical skills in teaching.
- Insight into teaching of philosophy from didactic meta perspective.
- Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening.
- Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Sprotno preverjanje napredka v posameznih poskusnih nastopih in pripravah.	30	- Continuing assessment at each stage and preparations.
- Analiza priprav, nastopov oziroma hospitacij z refleksijo.	30	- Analysis of teaching practice (with a preparation) with a reflection.
- Ocenjevanje in evalvacija dosežene ravni na koncu.	40	- Final assessment and evaluation.

Predmetni praktikum 1* - študenti nepedagoške vezave imajo namesto Pedagoškega praktikuma 1
Pedagoški praktikum 1*

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431.
<https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864.
[COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutronic*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Predmetni praktikum 2
Course title:	Teaching experience 2

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
				40 TV, 2 N, 3H	75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi.
- Elementi filozofskega mišljenja v srednji šoli.
- Spoznava in primerjava različnih taksonomij.

Content (Syllabus outline):

- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice.
- Elements of philosophical thinking in secondary Education
- Different taxonomies of learning objectives.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Predmetni izpitni katalog za maturo: Filozofija, Ljubljana: Republiški izpitni center, 1993 – 2006 in naprej...

Šimenc, M. (2018). Nove prakse filozofije.

Filozofija na maturi. Ljubljana: Republiški izpitni center.

Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Aktualni članki in poglavja monografij.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študente in študentke za izvajanje gimnazijskega predmeta filozofija s posebnim poudarkom na pripravi dijakov za maturo (modul C). To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo, konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.

Objectives and competences:

To prepare student to work independently in philosophy classroom with special emphasis on preparing pupils for baccalaureate (module C), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching,

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za:

- poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo - vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive - konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnega interveniranja - povezovanje teorije in izkušnje.

Intended learning outcomes:

At the end of the course students are expected to demonstrate:

- Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - To cope with basic philosophical skills in teaching. - Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. - Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Sprotno preverjanje napredka v posameznih segmentih nastopov in priprav.	30	- Continuing assessment at each stage and preparations.
- Analiza priprav, nastopov oziroma hospitacij z refleksijo in evalvacijo.	30	- Analysis of teaching practice (with a preparation) with a reflection and evaluation.
- Ocenjevanje in evalvacija dosežene ravni na koncu.	40	- Final assessment and evaluation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431.

<https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864.

[COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutrovič*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Predmetni praktikum 2*
Course title:	TEACHING EXPERIENCE 2*

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2nd	4th

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
				40 TV, 4 N, 6 H	220	9

Nosilec predmeta / Lecturer:

Smiljana Gartner

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

- Konceptualna zasnova pouka filozofije v praksi.
- Elementi filozofskega mišljenja v srednji šoli.
- Spoznava in primerjava različnih taksonomij.

Content (Syllabus outline):

- Conceptual framework of teaching of philosophy in practice.
- Elements of philosophical thinking in secondary Education.
- Different taxonomies of learning objectives.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Predmetni izpitni katalog za maturo: Filozofija, Ljubljana: Republiški izpitni center, 1993 – 2006 in naprej...

Šimenc, M. (2018). Nove prakse filozofije.

Filozofija na maturi. Ljubljana: Republiški izpitni center.

Obstoječi učni načrti, učbeniki in gradiva za pouk filozofije.

Aktualni članki in poglavja monografij.

Cilji in kompetence:

Usposobiti študente in študentke za izvajanje gimnazijskega predmeta filozofija s posebnim poudarkom na pripravi dijakov za maturo (modul C). To pomeni uvajanje v načela, organizacijo in metode problemsko zasnovanega pouka ter refleksijo in konceptualizacijo svoje pedagoške dejavnosti.

Objectives and competences:

To prepare student to work independently in philosophy classroom with special emphasis on preparing pupils for baccalaureate (module C), i.e. introducing students as future teachers into the principles, organisation and methods of problem-based teaching.

Predvideni študijski rezultati:

Ob koncu mora študent demonstrirati sposobnost za:

- poznavanje in razumevanje konceptov poučevanja filozofije in primerjalno analizo - vpogled na pouk iz didaktične metaperspektive - konceptualizacijo procesa in ustrezno izbiro nadaljnega interveniranja - povezovanje teorije in izkušnje

Intended learning outcomes:

At the end of the course students are expected to demonstrate:

- Knowledge and understanding of basic approaches to teaching of philosophy. - To cope with basic philosophical skills in teaching. - Insight into teaching of philosophy from didactic metaperspective. - Ability to conceptualise the teaching process and appropriate choice of intervening. - Ability to relate theory and experience.

Metode poučevanja in učenja:

Izvajanje predmeta temelji na izkustvenem učenju, kar pomeni celostno povezovanje teorije in prakse. Ker učenje poteka tako iz svoje kot na podlagi izkušenj drugih, je za uspeh učenja nujna navzočnost in dejavna udeležba. Praktikum obsega hospitacije, priprave z razgovorom, nastope in refleksijo z analizo.

Learning and teaching methods:

The course is based on experiential learning, i.e. on holistic linking of theory and practice. Regular presence and active participation is therefore necessary. Teaching practice includes preparatory phase, teaching practice and reflection with analysis at the end.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

- Sprotno preverjanje napredka v posameznih poskusnih nastopih in priprava. - Analiza priprav, nastopov oziroma hospitacij z refleksijo in evalvacijo. - Ocenjevanje in evalvacija dosežene ravni na koncu.	30 30 40	- Continuing assessment at each stage and preparations. - Analysis of teaching practice (with a preparation) with a reflection and evaluation. - Final assessment and evaluation.
---	------------------------	---

Predmetni praktikum 2* - študenti nepedagoške vezave imajo namesto Pedagoškega praktikuma 2 Pedagoški praktikum 2*

Reference nosilca / Lecturer's references:

GARTNER, Smiljana, KRAŠNA, Marjan. Etika umetne inteligence v izobraževanju. Revija za elementarno izobraževanje. [Tiskana izd.]. jun. 2023, letn. 16, št. 2, str. 221-237. ISSN 1855-4431. <https://journals.um.si/index.php/education/article/view/2846/2211>, DOI: 10.18690/rei.16.2.2864. [COBISS.SI-ID 158599683]

GARTNER, Smiljana. Spoštovanje individuuma in preseganje individualizma s feministično etiko in s filozofijo za otroke. *Analiza : časopis za kritično misel*. [Tiskana izd.]. 2018, letn. 22, št. 3, str. 19-31. ISSN 1408-2969. [COBISS.SI-ID [69764962](#)]

BORSTNER, Bojan, GARTNER, Smiljana. Almost the same but still different : assimilation, integration and amalgamation. V: BORSTNER, Bojan (ur.), ONIČ, Tomaž (ur.), ZUPAN, Simon (ur.). *Od jezika k filozofiji in nazaj : Festschrift ob 75-letnici Dunje Jutrovič*. 1. izd. Maribor: Univerzitetna založba Univerze, 2019. Str. 223-239. ISBN 978-961-286-273-2. <https://press.um.si/index.php/ump/catalog/book/415>. [COBISS.SI-ID [24662024](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Raziskovalni seminar
Course title:	Research seminar

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	2.	4.
	Filozofija DP NEP	2.	4.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double Major Teaching Training Option	2 nd	4 th
	Philosophy Double-Major Option	2 nd	4 th

Vrsta predmeta / Course type

obvezni/compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Danilo Šuster

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

/

/

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Seminar je namenjen predstavitvi študentskih esejev, ki so osnova za diplomsko/magistrsko nalogo. Ukvarja se z vprašanjem: Kaj je dober filozofski esej (besedilo)? Vsebinsko gre za teme, ki jih izbirajo študentje za svojo diplomsko (magisterij, disertacijo). Poudarek je na aktivnem sodelovanju v seminarju, prezentacijah in razpravah v skupini.

- Filozofski esej bi lahko opredelili kot zaokrožen poskus zagovora rešitve določenega problema z racionalnimi sredstvi.
- Esaj naj zagotovi vse, kar je nujno: bistvene informacije, pojasnitve, definicije, razlage, itd. Sestavljen naj bo iz argumentov, delov, ki imajo vlogo dokazil, upravičbe, analize, pojasnitve, itd.
- Filozofski esej se naj izogiba dogmatizmu, retoričnim in polemičnim figuram, sklicevanju na avtoriteto, manipulacijami s čustvi ...
- Filozofski esej ima ustrezno obliko in je pisan v ustreznem stilu.

Seminar je namenjen predstavitvi študentskih esejev, ki so osnova za diplomsko/magistrsko nalogo. Ukvarja se z vprašanjem: Kaj je dober filozofski esej (besedilo)? Vsebinsko gre za teme, ki jih izbirajo študentje za svojo diplomsko (magisterij, disertacijo). Poudarek je na aktivnem sodelovanju v seminarju, prezentacijah in razpravah v skupini.

- Filozofski esej bi lahko opredelili kot zaokrožen poskus zagovora rešitve določenega problema z racionalnimi sredstvi.
- Esaj naj zagotovi vse, kar je nujno: bistvene informacije, pojasnitve, definicije, razlage, itd. Sestavljen naj bo iz argumentov, delov, ki imajo vlogo dokazil, upravičbe, analize, pojasnitve, itd.
- Filozofski esej se naj izogiba dogmatizmu, retoričnim in polemičnim figuram, sklicevanju na avtoriteto, manipulacijami s čustvi ...
- Filozofski esej ima ustrezno obliko in je pisan v ustreznem stilu.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Martinich, A. P. 2005: Philosophical Writing, Oxford: Blackwell.

Mogck, B.D. 2008. Writing To Reason. A Companion for Philosophy Students and Instructors. Oxford: Blackwell.

FNM (revija Filozofija na maturi, RIC Ljubljana)

Šuster, D. 2015: Moč argumenta. Neformalna logika v teoriji in praksi, 2. izdaja, Maribor: Založba Aristej.

Cilji in kompetence:

Cilj seminarja je priprava na samostojno delo in razvitje veščin pisanja filozofski razprav. Namenjen je pripravi za samostojno raziskovanje in pisanje (diplome, magisterija, disertacije).

Objectives and competences:

The aim of this course is to prepare graduate students for writing philosophical essays. It will serve to develop the ability to write a structured philosophical essay and their thesis

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Sestaviti filozofski esej (vključno z ustrezno obliko in stilom).
- Razumeti in odgovoriti na kritiko lastnih filozofskih esejev.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Spretnosti komuniciranja: pisno izražanje v seminarskem delu, ustno izražanje pri seminarskem nastopu in v filozofski razpravi, dialog in razprava v skupini.
- Reševanje problemov: samostojno raziskovalno delo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to

- Construct philosophical essays of various types.
- Master the details of writing a scholarly essay, including the appropriate standards of style and form

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills: writing and presenting a philosophical essay, oral skills of expression in presentations and discussions, dialogue and group discussion.
- Problem solving: autonomus research.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja · Prezentacije · Seminar · Domače naloge

Learning and teaching methods:

· Lectures · Presentations · Seminar · Homework assignments

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

· prezentacije	20	· presentations
· opravljeni seminarji	40	· completed seminars
· ustni izpit	30	· oral exam
· sodelovanje pri predavanjih in seminarju	10	· collaboration in lectures and seminar

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. Kaj delajo filozofi? Maribor: Kulturni center, 2019. [COBISS.SI-ID [97553153](#)]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet: Vednost, bit in um

Course title: Knowledge, Mind and Being

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	1st	1st

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			60	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Danilo Šuster

Jeziki /

Predavanja / Lectures: slovenski, Slovene

Languages:

Vaje / Tutorial: slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites:

/

Vsebina:

Predmet na poglobljen način obravnava teme iz sodobne teoretske filozofije. Poudarek je na skupnih, meta-filozofskih temah, ki prečijo različna teoretska področja ((anti)realizem, relativizem, naturalizem), orodjih filozofskega razmišljanja (miselni eksperimenti) in aplikativni filozofiji.

- Izbrane teme iz sodobne epistemologije (kontekstualizem, epistemologija vrlin, disjunktivizem, spomin in zavest, pričevanje in socialna epistemologija; realizem in anti-realizem: resnica)
- Izbrane teme iz sodobne ontologije in metafizike (mereologija in konstitucija, fikcionalizem, ontologija procesov, prezentizem ...;)
- Izbrane teme iz sodobne filozofije psihologije;
- Izbrane teme iz filozofije znanosti (filozofija biologije, filozofija fizike, filozofija socialnih znanosti...)
- Aplicirana filozofija

Content (Syllabus outline):

Advanced topics and "hot" issues in contemporary theoretical philosophy are discussed. A special emphasis is on common meta-philosophical topics ((anit)realism, relativism, naturalism ...), philosophical tools (thought experiments) and applied philosophy.

- Advanced topics in contemporary epistemology (contextualism, virtue epistemology, disjunctivism, memory and consciousness, testimony and social epistemology; realism and anti-realism: truth)
- Advanced topics in contemporary ontology and metaphysics (constitution and mereology, fictionalism);
- Advanced topics in contemporary philosophy of mind;
- Advanced topics in contemporary philosophy of science (philosophy of biology, philosophy of physics, philosophy of social sciences ...)
- Applied philosophy

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz:

Šuster, D. 2019. Kaj delajo filozofi? Maribor: Kulturni center, 2019.

Stres, A. 2018. Leksikon filozofije. Celje: Celjska Mohorjeva družba.

Baggini, J., Fosl, P. ur. (2020). *The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods*. 3rd. Oxford: Wiley.

Cappelen, H., Gendler, T. S., & Hawthorne, J. ur. (2016). *The Oxford handbook of philosophical methodology*. Oxford: Oxford University Press.

Cowan, S. B. ur. (2020). *Problems in Epistemology and Metaphysics: An Introduction to Contemporary Debates*. Bloomsbury Academic.

Dasgupta, S., Dotan, R., & Weslake, B. ur. (2021). *Current controversies in philosophy of science*. London: Routledge.

Kriegel, U. ur. (2013). *Current Controversies in Philosophy of Mind*. London: Routledge.

Kusch, M. ur. (2020). *The Routledge handbook of philosophy of relativism*. London: Routledge.

Lippert-Rasmussen, K., Brownlee, K., & Coady, D. ur. (2017). *A companion to applied philosophy*. Oxford: Wiley.

Cilji in kompetence:

Slušatelj bo poglobil svoje poznavanje nekaterih tem iz teoretske filozofije (metafizika, epistemologija, filozofija duha, filozofija znanosti ...). Seznanil se bo z metodološkimi orodji in razpravami, ki so v ospredju sodobnih filozofskih raziskav. Ovrednotil bo različne meta-filozofske pristope: (anti)realizem, relativizem, naturalizem, ... Prepoznal bo vlogo filozofskega razmišljanja v refleksiji aktualnih teoretskih vprašanj (aplicirana filozofija).

Objectives and competences:

The objective of this course is to go in-depth with some philosophical topics at the cutting edge of contemporary research in "theoretical" philosophy (metaphysics, epistemology, philosophy of mind ...). Students will get acquainted with the methodological tools and contemporary discussions. They will assess different meta-philosophical approaches: (anti)realism, relativism, naturalism ... They will recognize the role of philosophical reflections in actual theoretical dilemmas (applied philosophy).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- izkazati znanje o najnovejših temah filozofskih raziskav
- povezati in posplošiti različna predhodna znanja iz ontologije, metafizike, epistemologije in filozofije znanosti;
- uporabljati sodobna orodja filozofskega razmišljanja;

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Transferable/Key Skills and other attributes:

- demonstrate knowledge on some of the latest topics of philosophical research;
- relate and generalise knowledge from various fields of theoretical philosophy (ontology, epistemology, philosophy of science);
- use philosophical tools of thinking;

- se opredeliti glede globalnih meta-filozofskih pristopov; - aplicirati teoretska spoznanja na dileme sodobnega sveta.	- develop alertness for grand meta-philosophical approaches: (anti)realism, relativism, naturalism; apply theoretical reflection to actual dilemmas.
--	---

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

· Predavanja · Seminar · Domače naloge	· Lectures · Seminar · Homework assignments
--	---

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

ustni izpit	50	oral examination
krajši pisni seminar sodelovanje pri predavanjih in seminarju	40	shorter written seminar
	10	collaboration in lectures and seminar

Reference nosilca / Lecturer's references:

ŠUSTER, Danilo. 2019. <i>Kaj delajo filozofi?</i> Maribor: Kulturni center, 2019. Zbirka Znanstvena monografija, 008. ISBN 978-961-6620-76-5. ISSN 2630-1962. [COBISS.SI-ID 97553153] ŠUSTER, Danilo. Modalni katapult : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171] ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]
--

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Ime predmeta: Vednost, bit in um

Course title: Knowledge, Mind and Being

Študijski program in stopnja Study programme and cycle	Študijska smer Study option	Letnik Year of study	Semester Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	1.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Option	1st	1st

Vrsta predmeta (obvezni ali izbirni) /
Course type (compulsory or elective)

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje Clinical training	Druge oblike študija Other forms of study	Samost. delo Individual work	ECTS
15					120	5
		SV 15	LV RV			

Nosilec predmeta / Course
coordinator:

Danilo Šuster

Jeziki /Languages:

Predavanja / Lectures:

slovenski, Slovene

Vaje / Tutorial:

slovenski, Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

/

Prerequisites for enrolling in the course or for performing study obligations:

/

Vsebina (kratek pregled učnega načrta):

Predmet na poglobljen način obravnava teme iz sodobne teoretske filozofije. Poudarek je na skupnih, meta-filozofskih temah, ki prečijo različna teoretska področja ((anti)realizem, relativizem, naturalizem), orodjih filozofskega razmišljanja (miselni eksperimenti) in aplikativni filozofiji.

- Izbrane teme iz sodobne epistemologije (kontekstualizem, epistemologija vrlin, disjunktivizem, spomin in zavest, pričevanje in socialna epistemologija; realizem in anti-realizem: resnica, deflacionizem, kvietizem, kvazi-realizem; pojmi, ki so odvisni od odziva ...;)
- Izbrane teme iz sodobne ontologije in metafizike (mereologija in konstitucija, fikcionalizem, ontologija procesov, prezentizem ...;)
- Izbrane teme iz sodobne filozofije psihologije;
- Izbrane teme iz filozofije znanosti (filozofija biologije, filozofija fizike, filozofija socialnih znanosti...)
- Aplicirana filozofija

Content (syllabus outline):

Advanced topics and "hot" issues in contemporary theoretical philosophy are discussed. A special emphasis is on common meta-philosophical topics ((anit)realism, relativism, naturalism ...), philosophical tools (thought experiments) and applied philosophy.

- Advanced topics in contemporary epistemology (contextualism, virtue epistemology, disjunctivism, memory and consciousness, testimony and social epistemology; realism and anti-realism: truth, deflationism, quietism, quasi-realism; responsedependence concepts;)
- Advanced topics in contemporary ontology and metaphysics (constitution and mereology, fictionalism, process ontology, presentism ...;)
- Advanced topics in contemporary philosophy of mind
- Advanced topics in contemporary philosophy of science (philosophy of biology, philosophy of physics, philosophy of social sciences ...)
- Applied philosophy

Temeljni literatura in viri / Reading materials:

Šuster, D. 2019. Kaj delajo filozofi? Maribor: Kulturni center.

Stres, A. 2018. Leksikon filozofije. Celje: Celjska Mohorjeva družba.

Baggini, J., Fosl, P. ur. (2020). *The Philosopher's Toolkit: A Compendium of Philosophical Concepts and Methods*. 3rd. Oxford: Wiley.

Cappelen, H., Gendler, T. S., & Hawthorne, J. ur. (2016). *The Oxford handbook of philosophical methodology*. Oxford: Oxford University Press.

Cowan, S. B. ur. (2020). *Problems in Epistemology and Metaphysics: An Introduction to Contemporary Debates*. Bloomsbury Academic.

Dasgupta, S., Dotan, R., & Weslake, B. ur. (2021). *Current controversies in philosophy of science*. London: Routledge.

Kriegel, U. ur. (2013). *Current Controversies in Philosophy of Mind*. London: Routledge.

Kusch, M. ur. (2020). *The Routledge handbook of philosophy of relativism*. London: Routledge.

Lippert-Rasmussen, K., Brownlee, K., & Coady, D. ur. (2017). *A companion to applied philosophy*. Oxford: Wiley.

Cilji in kompetence:

Slušatelj bo poglobil svoje poznavanje nekaterih tem iz teoretske filozofije (metafizika, epistemologija, filozofija duha, filozofija znanosti ...).

Seznanil se bo z metodološkimi orodji in razpravami, ki so v ospredju sodobnih filozofskih raziskav.

Ovrednotil bo različne meta-filozofske pristope: (anti)realizem, relativizem, naturalizem, ...

Prepoznal bo vlogo filozofskega razmišljanja v refleksiji aktualnih teoretskih vprašanj (aplicirana filozofija).

Objectives and competences:

The objective of this course is to go in-depth with some philosophical topics at the cutting edge of contemporary research in "theoretical" philosophy (metaphysics, epistemology, philosophy of mind ...).

Students will get acquainted with the methodological tools and contemporary discussions.

They will assess different meta-philosophical approaches: (anit)realism, relativism, naturalism ...

They will recognize the role of philosophical reflections in actual theoretical dilemmas (applied philosophy).

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- izkazati znanje o sodobnih temah in pristopih filozofskih raziskav;
- povezati in posplošiti različna predhodna znanja iz ontologije, metafizike, filozofije jezika, filozofije duha, epistemologije in filozofije znanosti;
- kritično spremljati in reflektirati sodobne filozofske razprave;
- se opredeliti glede globalnih meta-filozofskih pristopov (kot so (anti)realizem, relativizem, naturalizem ...);
- uporabljati pojmovna orodja sodobne filozofije pri dilemah sodobnega sveta.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding

At the end of the course the student will be able to:

- demonstrate knowledge on the topics and various approaches to contemporary philosophical research;
- relate and generalise knowledge from various fields of theoretical philosophy (ontology, epistemology, philosophy of language, philosophy of mind, philosophy of science);
- critically follow and reflect on contemporary philosophical debates;
- develop alertness for grand meta-philosophical approaches (such as (anti)realism, relativism, naturalism);
- critically apply conceptual tools of theoretical reflection to contemporary dilemmas.

Metode poučevanja in učenja:

· Predavanja · Seminar · Domače naloge

· Lectures · Seminar · Homework assignments

Delež (v %) /

Share (in %)

Načini ocenjevanja:**Assessment methods:**

ustni izpit		oral examination
daljši pisni seminar	50	written seminar (longer)
sodelovanje pri predavanjih in seminarju	40	collaboration in lectures and seminar
	10	

Reference nosilca / Course coordinator's references:

ŠUSTER, Danilo. 2019. *Kaj delajo filozofi?* Maribor: Kulturni center, 2019. Zbirka Znanstvena monografija, 008. ISBN 978-961-6620-76-5. ISSN 2630-1962. [COBISS.SI-ID 97553153]

ŠUSTER, Danilo. Modalni katapulti : uvod v filozofsko logiko. Maribor: Univerza v Mariboru, Univerzitetna založba, 2023. [COBISS.SI-ID 152615171]

ŠUSTER, Danilo. Chrysippus, cylinder, causation and compatibilism. V: VEZJAK, Boris (ur.). Philosophical imagination : thought experiments and arguments in antiquity. Newcastle-upon-Tyne: Cambridge Scholars Publishing, 2021. Str. 65-82. [COBISS.SI-ID 69095939]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Vrednote in vrline
Course title:	Values and Virtues

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik	Semester
Study programme and level	Study field	Academic year	Semester

Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP PED	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Philosophy Double-Major Teaching Training Option	1st	2nd

Vrsta predmeta / Course type

Obvezni/Compulsory

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. Delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. Work	
15		15			90	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Friderik Klampfer

Jeziki / Predavanja /

Languages:

Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenski/Slovene
Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Izpitni esej in predstavljen referat morata biti opravljena s pozitivno oceno.	Philosophical essay and short paper presentation must be assessed with a passing grade.
--	---

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

• Vrednostne in normativne sodbe. • Vrednostni predikati. • Definicije vrednosti. • Vrste in teorije vrednosti. • 'Preprosto dobro/kar tako' vs. 'dobro za nekoga ali za nekaj' • Intrinzična in končna vrednost. • Nosilci vrednosti. • Aksiološke uganke: netržne, 'osebne', ipd. dobrine • Vrline in drugi areatični predikati. • Vrednote in praktični razlogi. • Vrste praktičnih razlogov. • Praktični in teoretični razlogi – podobnosti in razlike. • Praktični razlogi in čustva. • Razlog(i) in smisel. • Vrednote, norme in standardi.	• Evaluative and normative judgments. • Value predicates. • The definition of value. • Types and theories of value. • 'Simply good/period' vs. 'good for someone or something' • Intrinsic and final value. • Value bearers. • Axiological puzzles: non-monetary, personal, etc. goods • Virtues and other areatic predicates. • Values and practical reasons. • Varieties of practical reasons. • Practical and theoretical reasons – differences and similarities. • Practical reasons and emotions.
• Fenomenologija in spoznavni status vrednostnega izkustva. • Realizmi vs. anti-realizmi glede estetskih, moralnih, legalnih, itd. vrednot in norm.	• Reason(s) and meaning(fulness). • Values, norms and standards. • Phenomenology and epistemic status of evaluative experience. • Realism vs. anti-realism/subjectivism about aesthetic, moral, legal, and so on values and norms.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz/Selected chapters from T. Ronnow-Rasmussen & M.J. Zimmerman (ur.). <i>Recent Work on Intrinsic Value</i>, Dordrecht: Springer, 2005. Iwao Hirose & Jonas Olson (ur.). <i>The Oxford Handbook of Value Theory</i>, Oxford University Press, 2015. Michael Sandel. Česa se ne da kupiti z denarjem. Moralne meje trga, Tržič: Učila International, 2013.
--

Judith Jarvis Thomson, *Normativity*, Open Court, 2008.
 Philippa Foot. *Natural Goodness*, Oxford: Clarendon Press, 2001.
 Alasdair MacIntyre, *Odvise racionalne živali. Zakaj potrebujemo vrline?*, Študentska založba, 2006.
 Christine Swanton. *Virtue Ethics. A Pluralistic View*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Nancy E. Snow (ur.). *The Oxford Handbook of Virtue*, Oxford University Press, 2018.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj pouka je poglobiti znanje s področja praktičnih filozofskih disciplin – etike, estetike in filozofije umetnosti, pravne, socialne in politične filozofije, hkrati pa uvesti študente v živahne sodobne razprave o značaju in resničnosti sodb o vrednotah (dobrem, lepem in krepostnem) in praktičnih razlogih.

The aim of the course is to deepen knowledge and understanding in a range of practical philosophical disciplines – ethics, aesthetics and philosophy of art, legal, social and political philosophy – by introducing students to the ongoing lively debates on the nature and truth of evaluative (good, beauty and virtuous) and normative judgments.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razčleniti vrednostne in normativne predikate: (intrinzično) dobro, dragoceno, krepostno, lepo,...).
- Identificirati potencialno sporne metafizične, epistemološke, metodološke, itd. predpostavke govora o vrednotah in razlogih.
- izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij vrednot in praktičnih razlogov.
- Definirati in smiselno uporabljati temeljne estetske, moralne, legalne, itd. kategorije.

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- analyze evaluative and normative predicates: (intrinsically) good, valuable, virtuous, beautiful,...)
- identify potentially problematic metaphysical, epistemological, methodological and so on assumptions in our discourse on values and reasons.
- draw and assess implications of various theories of values and practical reasons.
- Define and apply basic aesthetic, moral, legal, and so on categories.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Problemsko zastavljena predavanja in seminarske vaje
 kritično branje, interpretacija in analiza člankov
 problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj

Problem-focused lectures and seminar work.
 Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles.
 Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions.

rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v
podporo različnim stališčem
razčlenjevanje primerov

Reconstructing, analyzing and assessing arguments
in support of different moral views.
Case studies.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit	60 %	written examshort paper
Predstavitev sem. referata	20 %	presentation
Prisotnost pri pouku in udeležba v razpravah	20 %	class attendance and participation.

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLAMPFER, Friderik. Moral thought-experiments, intuitions, and heuristics. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2018, vol. 18, no. 52, str. 133-160. [COBISS.SI-ID [24032520](#)]

KLAMPFER, Friderik. Euthanasia slippery slopes and (un)reasonable measures of precaution. V: SIEGETSLEITNER, Anne (ur.). *Crisis and critique : philosophical analysis and current events : contributions of the 42nd International Wittgenstein Symposium, Kirschberg am Wechsel, August, 4-10, 2019*. 42nd International Wittgenstein Symposium, Kirschberg am Wechsel, August, 4-10, 2019. Kirchberg am Wechsel: Austrian Ludwig Wittgenstein Society, 2019. Str. 133-135. Contributions of the Austrian Ludwig Wittgenstein Society, vol. 27. ISSN 1022-3398. [COBISS.SI-ID [24788744](#)]

KLAMPFER, Friderik. Etične zadrege sodobne znanosti. *Dialogi*. 2018, letn. 54, št. 10, str. 30-61. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24384776](#)]

Univerza v Mariboru

Filozofska fakulteta
Koroška cesta 160
2000 Maribor, Slovenija

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Vrednote in vrline
Course title:	Values and Virtues

Študijski program in stopnja	Študijska smer	Letnik Academic year	Semester
Study programme and level	Study field		Semester
Študijski program druge stopnje Filozofija	Filozofija DP NEP	1.	2.
Second-cycle (Master's) study programme in Philosophy	Double-Major Option	1st	2nd

Obvezni/Compulsory

Vrsta predmeta / Course type

Univerzitetna koda predmeta / University course code:

Predavanja	Seminar	Vaje	Klinične vaje	Druge oblike	Samost. delo	ECTS
Lectures	Seminar	Tutorial	work	študija	Individ. work	
15		15			120	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Friderik Klampfer

Jeziki /Predavanja /

Languages: Lectures:

Vaje / Tutorial:

Slovenski/ Slovene

Slovenski/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**Prerequisites:**

Izpitni esej in predstavljen referat morata biti opravljena s pozitivno oceno.

Philosophical essay and short paper presentation must be assessed with a passing grade.

Vsebina:**Content (Syllabus outline):**

- Vrednostne in normativne sodbe.
- Vrednostni predikati.
- Definicije vrednosti.
- Vrste in teorije vrednosti.
- 'Preprosto dobro/kar tako' vs. 'dobro za nekoga ali za nekaj'
- Intrinzična in končna vrednost.
- Nosilci vrednosti.
- Aksiološke uganke: netržne, 'osebne', ipd. dobrine
- Vrline in drugi areatični predikati.
- Vrednote in praktični razlogi.
- Vrste praktičnih razlogov.
- Praktični in teoretični razlogi – podobnosti in razlike.
- Praktični razlogi in čustva.
- Razlog(i) in smisel.
- Vrednote, norme in standardi.

- Evaluative and normative judgments.
- Value predicates.
- The definition of value.
- Types and theories of value.
- 'Simply good/period' vs. 'good for someone or something'
- Intrinsic and final value.
- Value bearers.
- Axiological puzzles: non-monetary, personal, etc. goods
- Virtues and other areatic predicates.
- Values and practical reasons.
- Varieties of practical reasons.
- Practical and theoretical reasons – differences and similarities.
- Practical reasons and emotions.

- Fenomenologija in spoznavni status vrednostnega izkustva.
- Realizmi vs. anti-realizmi glede estetskih, moralnih, legalnih, itd. vrednot in norm.

- Reason(s) and meaning(fulness).
- Values, norms and standards.
- Phenomenology and epistemic status of evaluative experience.
- Realism vs. anti-realism/subjectivism about aesthetic, moral, legal, and so on values and norms.

Temeljni literatura in viri / Readings:

Izbrana poglavja iz/Selected chapters from

T. Ronnow-Rasmussen & M.J. Zimmerman (ur.). *Recent Work on Intrinsic Value*, Dordrecht: Springer, 2005.

Iwao Hirose & Jonas Olson (ur.). *The Oxford Handbook of Value Theory*, Oxford University Press, 2015.

Michael Sandel. Česa se ne da kupiti z denarjem. Moralne meje trga, Tržič: Učila International, 2013.
 Judith Jarvis Thomson, *Normativity*, Open Court, 2008.
 Philippa Foot. *Natural Goodness*, Oxford: Clarendon Press, 2001.
 Alasdair MacIntyre, *Odkritje racionalne živali. Zakaj potrebujemo vrline?*, Študentska založba, 2006.
 Christine Swanton. *Virtue Ethics. A Pluralistic View*, Oxford: Oxford University Press, 2003.

Nancy E. Snow (ur.). *The Oxford Handbook of Virtue*, Oxford University Press, 2018.

Cilji in kompetence:

Objectives and competences:

Cilj pouka je poglobiti znanje s področja praktičnih filozofskih disciplin – etike, estetike in filozofije umetnosti, pravne, socialne in politične filozofije, hkrati pa uvesti študente v živahne sodobne razprave o značaju in resničnosti sodb o vrednotah (dobrem, lepem in krepostnem) in praktičnih razlogih.

The aim of the course is to deepen knowledge and understanding in a range of practical philosophical disciplines – ethics, aesthetics and philosophy of art, legal, social and political philosophy – by introducing students to the ongoing lively debates on the nature and truth of evaluative (good, beauty and virtuous) and normative judgments.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben

- razčleniti vrednostne in normativne predikate: (intrinzično) dobro, dragoceno, krepostno, lepo,...).
- Identificirati potencialno sporne metafizične, epistemološke, metodološke, itd. predpostavke govora o vrednotah in razlogih.
- izpeljati in oceniti implikacije različnih teorij vrednot in praktičnih razlogov.
- Definirati in smiselno uporabljati temeljne estetske, moralne, legalne, itd. kategorije.

Knowledge and understanding:

On completion of this course the student will be able to

- analyze evaluative and normative predicates: (intrinsically) good, valuable, virtuous, beautiful,...)
- identify potentially problematic metaphysical, epistemological, methodological and so on assumptions in our discourse on values and reasons.
- draw and assess implications of various theories of values and practical reasons.
- Define and apply basic aesthetic, moral, legal, and so on categories.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Problemsko zastavljena predavanja in seminarske vaje
kritično branje, interpretacija in analiza člankov
problematiziranje prevladujočih stališč, kritično preverjanje zamisli, trditev in razlikovanj
rekonstrukcija in ocenjevanje argumentov v podporo različnim stališčem
razčlenjevanje konkretnih primerov

Problem-focused lectures and seminar work.
Reading, interpretation and critical analysis of scientific and newspaper articles.
Questioning platitudes, evaluating ideas, assessing claims and drawing distinctions.
Reconstructing, analyzing and assessing arguments in support of different moral views.
Case studies.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) Assessment:

Pisni izpit	60 %	☐ written exam
Predstavitev dveh sem. referatov		☐ 2 short paper presentations
Prisotnost pri pouku in udeležba v razpravah	20 %	☐ class attendance and participation.
	20 %	

Reference nosilca / Lecturer's references:

KLAMPFER, Friderik. Moral thought-experiments, intuitions, and heuristics. *Croatian journal of philosophy*, ISSN 1333-1108, 2018, vol. 18, no. 52, str. 133-160. [COBISS.SI-ID [24032520](#)]

KLAMPFER, Friderik. Euthanasia slippery slopes and (un)reasonable measures of precaution. V: SIEGETSLEITNER, Anne (ur.). *Crisis and critique : philosophical analysis and current events : contributions of the 42nd International Wittgenstein Symposium, Kirschberg am Wechsel, August, 4-10, 2019*. 42nd International Wittgenstein Symposium, Kirschberg am Wechsel, August, 4-10, 2019. Kirchberg am Wechsel: Austrian Ludwig Wittgenstein Society, 2019. Str. 133-135. Contributions of the Austrian Ludwig Wittgenstein Society, vol. 27. ISSN 1022-3398. [COBISS.SI-ID [24788744](#)]

KLAMPFER, Friderik. Etične zadrege sodobne znanosti. *Dialogi*. 2018, letn. 54, št. 10, str. 30-61. ISSN 0012-2068. [COBISS.SI-ID [24384776](#)]